Uudenkaupungin Sanomat.

Tiistaina Maaliskuun 10 p:nä.

N:o 29

Tilaushinnat: 1/1 v. 3/4 v. 1/2 v. 1/4 v. kuuk.
Lehden konttor. ja asiamieh. 4: — 3: — 2: — 1: — —: 40
Maamme postikonttoreissa . 4: — —: — 2: — —: — —: 40
Ulkomaille toimitukselta tilattaessa: 1/4 v. Ruotsiin 8 kr., Venäjälle 4 rupl., Amerikkaan 2: 25 doll.
Kotiinkannosta Uudessakaupungissa maksetaan: 1/1 v. 50 p., 3/4 v. 40 p., 1/2 v. 30 p., 1/4 v. 20 p. ja kuuk. 10 p.

Vastaava toimittaja:
Julius Sario.
Lehden ja kirjapainon konttoori:
Rauhankatu 6. — Telefooni 55.
Lehti ilmaant. tiistaisin, torstaisin ja lauvantaisin aam.

Ilmoituksia vastaanotetaan lehden konttorissa ja on niiden hinta tekstin edellä 8 penniä ja tekstin jälkeen 6 penniä palstamillimetriltä — Syntymä-, kihlaus- ja vihkimäilmoitukset 1 mk. 50 p. sekä kuolemanilmoitukset maksavat 3 mk.—6 mk. — Vieraskieliset suomennetaan ilman eri maksua.
Yksityisnumerot maksavat 5 penniä.

1908

Lääkäri. *Santeri Jalava* tavat. arkipäivinä klo 9—11 a.p., 4—5 i.p., sunnuntaina klo 9—1/2 11 a. p. konsuli Kräkin talossa.

Suomalainen Asianajotoimisto
Hj. Langinkoski & A. W. Ruusuvaara
Helsingissä.

Asianajotoimisto
Koski & Suomalainen
Helsinki. ⊙ Kaivokatu 8.

Saraste & Lindberg Asianajoa ja välitysliikettä. Konttorit *Turku*
Aningaistenkatu 12, puh. 957; *Salo,* oma talo, puh. 71.

Asianajaja:
Nimituomari Vilho Selinheimo,
Helsinki, Iso Roopertinkatu 7.

Talonkauppoja välittää *Turussa*
Emil Suvanto.
Ilmottakaa maatilanne myytäviksi!

L. Eskolan Räätäliliike
Aurakatu 5. ■ Puhelin 570.
Turku.

Kurssit.

Suomen Pankki 17 p. helmikuuta v 1908.

	Myyntikurssi. M.	p.	Ostokurssi. M.	p.
Pietari a/v	265:	60	263	60
3 kk.	—	—	259:	—
Lontoo a/v	25:	45	25	22
3 kk.	—	—	25	—
Paris a/v	101:	10	100:	—
3 kk.	—	—	99	40
Antverpen a/v	101:	—	99:	90
3 kk.	—	—	99	—
Berlin a/v	124:	20	123:	40
3 kk.	123:	60	121:	90
Hampuri a/v	124:	20	123:	40
3 kk.	123:	60	121:	90
Lypekki a/v	124:	20	123:	40
3 kk.	123:	60	121:	90
Frankfurt am Main a/v	124	20	123:	40
3 kk.	123:	60	121:	90
Amsterdam a/v	211:	—	—	—
3 kk.	—	—	206	50
Tukholma	139:	30.	138:	50
Kristiania a/v	139:	30.	138:	50
Köpenhamina a/v	139:	30.	138:	50

Venäjän rahan kurssi rautateillä, tullissa ja veronkannossa: 37 1/2 kop. markalta.
Sam. postissa, telegrafissa, kanavoissa sekä kruunun, kaupunkien ja kuntain taksoissa 37 1/2 kop. markalta

Kirkollisia ilmoituksia

Keskiwiikkona saarnaa kirkossa klo 4 j. p.p. past. Prins.

Seka-ilmoituksia.

Suomalainen kansankirjasto
pidetään avoinna tästä päivästä lukien joka *tiistai* kello 6 i p.
Kirjastonhoitaja.

Svenska folkbiblioteket
hålles öppet hvarje *tisdag* kl. 5 e. m.
Bibliotekarien.

Arv. Naiset!
Allekirjoittanut saapuu piammiten paikkakunnalle ja myy rouva **Olga Björkroos'in muotikaupassa** *Keväthattuja,* uudemmanajan kuosisia, monipuolisesta varastosta.
Kunnioituksella:
Olga Lundell,
Turusta.

Maalais-Asioimisto Turussa. Johtaja: Agr. **U. Honka.** Aningaistenkatu 5.
⊙ Kiinteimistöjen välitys- ja taloudellisten asiain toimisto. ⊙

Kansallis-Osake-Pankki
maksaa *talletuksista:*
6 kuuk. irtisanomisella 5 1/2 %
3 „ „ 5 %
2 „ „ 4 1/2 „
1 „ „ 4 „
vaadittaessa 3 1/2 „
Helsinki, 8 p:nä tammikuuta 1908.

Uudenkaupungin Kristillisen Työväenyhdistyksen
Vuosikokous
ja
Perheiltama
pidetään perjantaina t. k. 13 p. kello 8 illalla Kasvin talolla.

Laivapäällikköyhdistys
kokoontuu *tänään tiistaina* maaliskuun 10 päivänä *klo 7 illalla Vallilassa.*

Huveja.

Uudenkaupungin Elävienkuvien Teatteri.
Tänään tiistaina näytäntö klo 6 ja 8 illalla.
Ohjelma: Badenin Suurherttua Friedrich Vilhelm Ludvig'n juhlalliset hautajaiset Karlsruhessa. — Kuvia uimanäytöksestä Tampereella. — Merimiesten lapsi. — Maanviljelys Tanskassa. — Voimaihmisiä.
Kello 6 näytäntöön pääsevät lapset 10 p.

Lauvantaina maalisk. 14 p. klo 8 i. p. on *osuudenomistajain kokous.* Lähemmin kiertävi lä listoilla.

Raittiusseura Kasvin
Perheiltama
talolla *tänä iltana klo 8.* — Jäsenet tuttavineen tervetulleet!

Valde Hirvikannan Asianajotoimisto. *Turussa,* — Venäjänkirkkokatu 29 A. — Puhelin **334.**
Prokuraattori Hirvikanta matkustaa kaikkialle Suomessa asioita ajamaan.

Kirjotin-Aitta, Turku
Runsas valikoima:
Kirjotus-, Konttori- ja Koulutarpeita.
Paperitavaroita, Postikortteja.
Halutuita uutuuksia. :-: Halvat hinnat. :-: Tointa ja ansiota paikallismyyjille. :-: Pyytäkää hintaluettelo! :-: :-: :-: :-: :-: :-: :-
Omistaja: Eemil Suvanto.

Uusikaupunki 10/3 1908

Maamiesseurat ja maamiesseurain keskusyhdistykset emäelinkeinon kohottajina.

I.

(Jatk.)

Maamiesseuroista tähän asti saadun kokemuksen perusteella johtuu ajattelemaan, että jos aiwan ensi tilassa käytännöllisiä talousparannuksia yleispiirteisimmin ajotaan toimeensaada, ja jota olisi wälttämätöntä, on woimallisempia keinoja kuin tähän astiset, ruwettawa käyttämään. — Olisi tosiaankin aika ruweta nyt jo „tekemään pysywää työtä koko kansan onneksi ja menestykseksi", että waan joidenkuiden harwain yksilöjen, kuten moniaissa maamiesseuroissa tehdään.

Ja tässä „edesottamisessa" eiwät riitä sinne ja tänne hapuilemiset ja heilumiset; ei nulikkamaisuuteen wiwahtawat suuret ja ylimalkaiset lauseparret; ei ennen tehtyjen tyhmyyksien luetteleminen, joista usiammat owat tehdy', ennenkuin moniaita meitä täällä maailman pyörteissä löytyikään; ei myöskään kerskumiset ennen aikaan saaduista tiedoistamme, jotka kuitenkin ponnahtelewat ja wielä enemmän, koska näitä wähäisiäkin tiedonrahtuja emme osaa käyttää silloin kuin niitä pitäisi jokapäiwäisessä käytännössä, — omassa kotoisessa taloudessa — harjoittaa.

Koska siis useimmat nykyaikaisista ja ennen tehdyistä maatalouswirheistä perustuwat tietämättömyyteen, jos toisilla huolimattomuuteenkin, niin tämän tähden pidän wälttämättömänä, että maamiesseurain taholta ruwetaan samalla kuin entisiä olojen parantamismuotoja terästetään, samassa uusia nostattamissauntia aukomaan, panemaan painoa tehtyjen wirheiden lähteeseen — tietämättömyyteen, ja sittemmin niiden poistamiseen.

Tästä johtuu ajatus maamiesseurain s. t. s. maamiesten itse järjestämänsä kouluutustyön pohjalle.

Reippaasti toimiwat maamiesseurat owat wiime wuosina ottaneet ainakin osaksi maanwiljelijäin opettamisastankin ohjelmaansa. — Palkitsemistilaisuuksissahan nimittäin annetaan yksityiskohtaisesti neuwoja ja selityksiä kilpailtawissa talouden haaroissa. Niinikään samaa tarkoittawat kokouksissa pidetyt esitelmät ja näistä johtuneet keskustelut. — Mutta kun osanottajia on wähän, supistuu kouluutus toisinaan kourallisellle wäkeä. Nykyinen järjestelmä on siis sellaisenaan riittämätön.

Tähän asti saadun kokemuksen perusteella, etenkin wähäwäkisen maanwiljelijäluokan kohottamista silmällä pitäen, onkin yhä enemmän alettu wakaantua siitä, että jos sopiwia ja asiaan innostuneita paikallisia neuwojia eri maatalousaloja warten woitaisiin ruweta paikallisseurain taholta palkkaamaan, saawutettaisiin suotuisampia tuloksia kuin tähän astisilla toimenpiteillä. Ajatus „omista" herättäjäneuwojista on wanha. Jo moniaita wuosia sitte; esim. prof ssori G. Grotenfelt „Maamies" lehdessä selosti taajaan järjestettyjen „Wanderlehrer'ten" tarpeellisuutta. Wasta 1906 Maanwiljelys- ja talousseurain V:ssä edustajakokouksessa oli asia yleisemmän pohdinnan alaisena, jossa se saawutti ansaittua huomiota. Nyttemmin on asiasta tehty armollinen esitys m m. koossa olewalle eduskunnalle, jonka harkinnasta ja päätöksestä tulee riippumaan: tulewatko maamiesseurat saamaan tarwittawaa kannatusta omain neuwojainsa palkkauksen awustuksessa.

Kun moisten neuwojain tehtäwään kuuluisi: alituiseen paikasta paikkaan kulkemalla, itse kutakin „tarwitsijaa" mieskohtaisesti opettamalla milloin minkin tehtäwän ja työn parempaan päin saattamiseksi, käytännöllisellä omakätisellä awustuksella neuwottawainsa luona, useamman kerran wuodessa samoihin paikkoihin uudestaan saapumalla ja uusia kehotuksia ja opastuksia antamalla, olen warma, että suuremmat tietämättömyys-wirheet jotenkin pian korjaantuisiwat.

Woidaan sanoa, että maanwiljelysseurat, paikallisten maamiesseurain keskukset, owat järjestäneet toimintansa neuwojia palkkaamalla tähän suuntaan käywäksi. Niinpä neuwojain pitäisi käydä — kuten tekewätkin paikallisseurain toimeenpanemissa palkitsemistilaisuuksissa yhtenä palkintotuomarina ja ennen kaikkea ohjeiden ja neuwojen antajana asianomaisille kilpailijoille.

Että maanwiljelysseurain neuwojajärjestelmä nykyisellä kannalla ollen — harwalukuisine neuwojineen, ei wastaa tarkoitusta, ilmenee parhaiden siinä, ettei jokunen henkilö ehdi lähimainkaan täyttämään sitä tilaustulwaa, joka näider, erittäin kesä-aikana olisi suoritettawa. Tätä paitsi maanwiljelysseuran neuwojat eiwät ehdi tuskin ollenkaan harjoittamaan warsinaista ja nykyaikana waadittawaa herätystyötä pikkuwiljelijäin keskuudessa, joidenka luokse, „wanderlehrer"-tapaan, tilaamattakin pitäisi ehtiä.

Asiain tällä kannalla ollen, on wälttämätöntä, jos wakawaa ja perinpohjaista työtä ruwetaan tekemään myös pieniwiljelijäin ammatilliseksi nostattamiseksi, että maamiesseurat rupeawat palkkaamaan omia neuwojia piireihinsä. Esitetyllä toimenpiteellä saawutetaan paitsi sitä, että ollaan tilaisuudessa wiemään opastusta niille halutiomillekin, jotka eiwät milloinkaan kokous- ja kurssitilaisuuksiin mene ja palkitsemisiin osaaota ja jotka eiwät liioin ammattikirjallisuutta lukemallakaan seuraa aikaansa, wielä, että maamiesseurain sisäinen toiminta moisten palkattujen neuwojain awulla elpyisi — näille kun seuran tehtäwiäkin — sen mukaan kuin kukin kykenee suorittamaan annettaisiin. Yhteismyyntien ja ostojen awustajana ja ehkäpä järjestäjänäkin tällaisilla henkilöillä olisi niinikään kiitollinen työ-ala.

Nykyään kun maamiesseurat etenkin täällä taajaan asutussa Lounais-Suomessa, owat pilkkoontuneet pienen pieniksi, — aiwan oikein waan kotoisia kuntia käsittäwiksi yhdistyksiksi; ja owat tilaisuudessa näin ollen saamaan suhteellisesti wähemmän apurahoja kuin ennen, jolloin seurain piirit oliwat laajemmat, ei tule kysymykseen, että yksityisten paikallisseurain sopisi ajatella omain maatalousneuwojainsa hankkimista. Ei tule myös kysymykseenkään, että tässä palattaisiin entisiä useampia kuntia käsittäwiä maamiesseuroja perustamaan toisin sanoen „heilumaan sinne ja tänne". Ei! Meillä on jo tarpeeksi kokemusta edelliswuosien suurten seurain warjopuolista. Aiwan toisia teitä on päästäwä siihen, että pikkuseurat woiwat keskeisensä, waadittawan maatalousopetustyön panna täytäntöön.

Osuustoiminnan awulla päästään tarkoitusten perille. Useammat maamiesseurat muodostawat liiton, keskusyhdistyksen; — siinä tie, joka wie perille.

Näin liittoutuneina seurat pysywät entisinä omintakeisina yhdistyksinä, toimien kukin paikkakuntainsa olojen mukaan sääntöjensä määräämään suuntaan. — Keskusyhdistykset järjestäwät ainoastaan ne suuremmat tehtäwät, mihin näin yhdistyneinä ollaan woimallisemmat, kuin että kukin seura, kuten neuwojain hankkimisessa y. m. toimisi erikseen.

Siis maamiesseuroille omia neuwojia, ja maanwiljelijäin etenkin pikkuwiljelijäin keskestä pitäin opettaminen reippaaseen käyntiin!

A. W. M.

Eduskunta.

Täysistunto maalisk. 6 p:nä klo 11 a. p.

Sen johdosta, että waltiowarainwaliokunta oli ehdoittanut ruotsalaisen pikakirjoituskanslian kuukausimäärärahan 2,000 markaksi, oli Gebelberger-yhdistys ilmoittanut, ettei se siitä maksusta woi ottaa hoitaakseen eduskunnan ruotsinkielistä keskustelupöytäkirjaa, mutta lupautui kuitenkin toistaiseksi ja ensin panemillaan ehdoilla pöytäkirjan toimittamaan, kunnes eduskunta järjestää asian. Yhdistyksen tarjous hywäksyttiin toistaiseksi ja asian järjestäminen annettiin kansliatoimikunnan tehtäwäksi.

Ed. Jrgmanin y. m. ehdotus työjärjestyksen 35 §:n muuttamisesta siihen suuntaan että Hallitsijalle menewät kirjelmät ja eduskuntapäätös laadittaisiin yksinomaan suomeksi aiheutti pari tuntia kestäwän keskustelun.

Ehdotuksen wastustajat myönsiwät, että kirjelmäin laatiminen kahdella kielellä tosin jonkun werran hidastuttaa toimitus- ja tarkastuswaliokuntain työtä, mutta järjestelmä on oikeutettu, koska se johtuu maamme kaksikielisistä oloista. Erehdykset ja puutteellisuudet oliwat olleet werraten wähälukuisia ja wähäpätöisiä eiwätkä missään tapauksessa sen laatuisia, että olisiwat woineet saattaa eduskunnan päätöksen wahwistamisen waaraan. Ruotsalaisten käännösten wirheellisyys oli useimmiten johtunut suomalaisen alkutekstin epätarkkuudesta: usein myös oli huomattu tarpeelliseksi muuttaa suomalaista tekstiä ruotsalaisen käännöksen mukaiseksi. Järjestämällä työ käytännöllisesti saataisiin tähän asti ilmenneet haitat poistetuiksi, kunhan waan oli hywää tahtoa. Näytti siltä kuin olisi aikomus eduskunnan työjärjestystä muuttamalla koettaa muuttaa kielilainsäädäntöä (v. Alfthan). Olisi ollut parempi sanoa suoraan, että tarkoitus oli julistaa suomen kielen ylivalta eduskunnassa kuin tuoda muutoksen syyksi wähäpätöisiä epäkohtia, jotka owat helposti korjattawissa (Schybergson). Nykyinen järjestelmä on hankala, mutta eduskunnan on itsensä edelleenkin wastattawa molemminkielisistä teksteistä, eikä jätettäwä ruotsinkielistä laitosta hallituksen ja sen kielenkääntäjäin waraan (Erkko).

Ed. Jrgman laajanlaisessa lausunnossa puolusti ehdotustaan, esimerkeillä walaisten kuinka epätyydyttäwiä tuloksia ja mitä hankaluuksia nykyisestä järjestelmästä on ollut Puolsi asian lähettämistä puhemiesneuwostoon. Tätä ehdotusta kannattiwat edustajat Listo, Käpy, Danielson-Kalmari ja sitä wastustiwat ed:t Cederberg, A. Neowius ja Sulo Wuolijoki.

Eduskunta päätti 106 äänellä 72 wastaan hylätä ehdotuksen työjärjestyksen muuttamisesta.

Anomusehdotukset 5, 27 ja 24 eduskunnan wallan laajentamisesta werotukseen ja waltiowarain käyttämiseen nähden, samoinkuin anomusehdotukset 163, 183, 30, 28 ja 42 wirkamiesolojen uudestaan järjestämisestä lähetettiin perustuslakiwaliokuntaan, anomusehdotukset 23 ja 153 uuden werotusjärjestelmän aikaansaamisesta waltiowarainwaliokuntaan, kielioloja koskewat anomusehdotukset 121 ja 152 perustuslakiwaliokuntaan sekä 88 siwistyswaliokuntaan, mutta 188, yliopiston kielliolojen järjestämisestä, pantiin pöydälle ensi istuntoon.

Erinäisistä maalaisasioita koskewista anomusehdotuksista lähetettiin toiset maatalouswaliokuntaan.

Sittenkuin wielä työwäenasioita sekä terweys- ja sairashoitoa koskewat anomusehdotukset oli lähetetty asianomaisiin waliokuntiin keskeytettiin istunto päiwällislomaa warten klo 4, jatkuakseen taas klo 6:lta.

Lähetekeskustelun aikana johti puhetta ensimäinen warapuheenjohtaja af Ursin.

Iltapäiwällä istuntoa jatkettaessa mainitsi puhemies senaattori Ignatiuksen ilmoittaneen, että hän wastaa Wuojoen ja Lawilan tilain koskewaan wälikysymykseen ensi tiistaina klo 12 päiwällä.

Päiwäjärjestyksessä oli wielä anomusehdotuksia, jotka koskiwat oikeudenhoitoa, tulli- ja muiden maksujen järjestelyä, apteekkiolojen uudestaan järjestämistä, joen perkauksia, joidenkuiden apurahain myöntämistä sekä erinäisiä aloja. Näistä lähetettiin perustuslakiwaliokuntaan 133, 70, 132, 186, 144, 192, lakiwaliokuntaan 171, 194, 168, 135, 154, 193, 10, 64, 162, 66, 29, waltiowarainwaliokuntaan 9, 39, 56, 57, 131, 36, 141, 43, 41, 113, 91, talouswaliokuntaan 8, 129, 34, 159, 181, 62, 63, 94, 156, 38, 115, siwistyswaliokuntaan 178, 120, 173, 169, 148, 48, 32, laki- ja talouswaliokuntaan 155, 157, 149, 195, 45, 161, 58, 40, 180, 179, työwäenasiainwaliokuntaan 65, 116.

Lähetekeskustelua aiheutti ainoastaan anomusehdotus n:o 132 juutalaisia koskewain erikoissäädösten kumoamisesta. Ed. Nuortewa puolsi anomusehdotuksen mukaisesti täysien kansalaisoikeuksien myöntämisestä moseksen uskolaisille. Ed. Yrjö Koskinen kehotti waliokuntaa tässä asiassa pitämään ylimpänä silmämääränä maan ja kansan etua. Kaikkialla missä juutalaisille oli myönnetty kansalaisoikeudet, oli siitä ollut onnettomuutta asianomaiselle maalle.

Perustuslakiwaliokunnan mietintö n:o 1 pantiin pöydälle ensi istuntoon.

Istunto päättyi klo 7,45 i. p. Seuraawa istunto on tiistaina klo puoli 12 a. p.

Howioikeudessa, **Tuomiokapitulissa** ja **Kuwernöörinwirastossa** y. m. ajaa asioita **tarkkundella** ja mitä **kohtuullisimmasta** palkkiosta **Turun Suomalainen Asianajotoimisto,** Humalistokatu 13, Turku —. Asiakirjojen sisäänjättämisestä Kuwernöörinwirastoon 1 mk.

Suomen rannikkoalusten päällystöstä.

kirjoittaa „Helf. Sanomissa" muuan lähettäjä seuraawaa:

Suomen merenkuluntarkastajan uudet asetusehdotukset suomalaisten alusten päällystöistä owat meriliikkeellemme hywin tarpeellisia. Sillä edistyksen kaswaessa ei enää tälläkään alalla woida jäädä ennalleen, waan on saatawa parannuksia niihin moniin epäkohtiin, jotta woidaan parantaa ilman suurempia waikeuksia ja kustannuksia meriliikkeellemme tuottamatta. Tätä katsantokantaa noudattamalla on näissä edellä mainituissa asetusehdotuksissa jo paljon hywiä ja tarpeellisia uudistuksia sekä lisäyksiä meidän jo wanhentuneisiin päällystö asetuksiimme. Mutta on wielä kohtia, jotka olisiwat myöskin täydellä syyllä ansainneet tulla huomioon otetuiksi, etenkin mitä tulee rannikko purjealusten sekä proomujen päällikköjen kelpoisuuswaatimuksiin.

Tunnettua on, ettei meidän rannikkoalustemme päälliköille ole säädetty tähän asti minkäänlaisia kelpoisuuswaatimuksia merimies ammattitiedoissa, eikä niitä myöskään ole warteen otettu edellämainituissa uusissa ehdotuksissa. Tämä epäkohta ei kuitenkaan Pohjanlahden ja Suomenlahden rannikkoaluksissa ole niin tuntuwa ja ikäwyyksiä saattawa kuin Laatokan aluksilla, sillä merimiehet Suomenlahden ja Pohjanlahden rannikoilla owat jo yleensä paljon enemmän ja täydellisemmin kehittyneitä merimiesammattiin, jotawastoin niillä Laatokan alusten päälliköillä, jotka eiwät ole käyneet merimieskoulua tai purjehtineet ulkowesillä, owat ne tiedot kowin alhaiset. Kaikkein tarpeellisimmista merimiestoimeen kuuluwista tehtäwistä, kuten kompassipiirujen tuntemisesta, luotamisesta sekä laiwojen yhteentörmäyksen estämiseksi määrättyjen signaalimerkkien antamisesta ja käsittelemisestä eiwät he paljoakaan tiedä. Sillä useimmilla aluksilla Laatokalla ei edes ole ollut siwulamppuja, kelloa eikä sumutorweo, puhumattakaan lokista y. m., jota wastoin sentään kompassi on melkein kaikilla purjealuksilla mutta ei proomuilla. Wiime wuosina owat kyllä wiranomaiset, kun owat sattuneet näkemään sellaisia puutteellisuuksia, waatineet niitten alusten omistajia ja päälliköitä hankkimaan näitä signaalikapineita, mutta on wielä kuitenkin proomuja, joissa ei niitä löydy. Mutta useissa aluksissa, joissa on sellaisia kokemattomia päälliköitä, näyttäisi melkein paremmalta, ettei niihin waadittaisi signaalilamppuja y. m. ensinkään, sillä niiden käsittelemiseen oppimattomat päälliköt käyttäwät niitä ihan tolkuttomasti sekä wäliin aiwan omaksi wahingokseen. On sattunut tapauksia, että owat sijoittaneet lamppujen warjostimet laiwalle siten, että lamput niihin asetettuina „tyyrpurin" tuli näyttää yhtähywin „paapurin" kuin „tyyrpurinkin" puolelle ja „paapurin" tuli päinwastoin, sekä sumuilmalla ankurissa maatessaan owat antaneet signaalimerkkejä sumutorwella. Tämmöisiltä päälliköiltä ei siis woida toiwoa, että he kykenisiwät lainmukaisesti antamaan säädettyjä signaalimerkkejä, ja kuitenkin on sellaisia miehiä päällikkönä melkein kaikilla Laatokan lastiproomuilla, joitten suuruus lähentelee 400 ja 500 reg. tonniin.

Ylläesitetyistä käy jo selwille, miten epäjohdonmukaista ja kuinka waarallista tällainen menettely on Laatokan sellaisillekin purjehtijoille, joiden päälliköt owat meri- tai merimieskoulun käyneitä ja joihin yhä enemmän on ruwettu luottamaan. Olisi sentähden hywin suotawa, että Suomen merenkuluntarkastaja ja laiwainpäällikköyhdistykset ottaisiwat nämät rannikkopurjealusten ja proomujen päällikköjä koskewat kelpoisuuswaatimukset harkintansa alaisiksi, sekä koittaisiwat poistaa nämä epäkohdat, jotka eiwät suinkaan ole wähäpätöisiä. Eikä näiden epäkohtien poistaminen todellisuudessa woi tuottaa laiwain omistajille enää mitään suurempia waikeuksia eikä kuluja, koska merimieskoulun käyneitä päälliköitä on jo kyllitsi, eikä heidän palkkansa sanottawasti ole korkeampi kuin muittenkaan kunnon merimiesten. Kaiketi myöskin merimieskoulujen, joitten oppimäärän suoritus kestää ainoastaan noin neljä kuukautta, tarkoitus on walmistaa päälliköitä juuri edellä mainituille aluksille sekä matkustaja-höyrypursille. Tässä esitettyjen alusten päälliköiden kelpoisuuswaatimuksista olisiwat kuitenkin wapautettawat kaikkien pienempien sumppujen, jahtien ja saimojen päälliköt, jotka aluksillaan kuljettawat ruokawaroja Ruotsiin ja Wenäjälle.

Uudestakaupungista ja Länsi-Suomesta.

— **Matkustajahöyrylaiwain tarkastusmiehet.** Kuwernööri on rakennusmestari Nils Jakobsson-waiwajan sijaan matkustajahöyrylaiwain rungontarkastajaksi Uudessakaupungissa wuoden 1909 loppuun määrännyt rakennusmestari Frans Ludwig Westersundin.

— **Uudenkaupungin Talon omistajain yhdistyksen** johtokunnan kokouksessa wiime sunnuntaina Seurahuoneen lokunnantalolla m. m. walittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi kauppias F. A. Palmroos ja rahastonhoitajaksi satulaseppä K. A. Alpini. Sisäänkirjoitusmaksut päätettiin ensi tilassa kerättäwäksi ja tuli se rahastonhoitajan tehtäwäksi. Wielä päätettiin sihteerin palkasta y. m. pienemmistä, yhdistystä koskewista asioista.

— **Kansankirjastojen aukioloaika.** Kaupungin kansankirjastot pidetään tästä lähtein awoinna, molemmat samana päiwänä, nim. joka tiistai, ruotsalainen kello 5:stä ja suomalainen senjälkeen kello 6 alkaen.

Kaikkia niitä arw. lainaajia, jotka owat pitäneet kirjoja lainassa yli määrätyn ajan, kehotetaan ensi tilassa tuomaan ne takaisin.

— **Kirkkoherra J. Simelius** on tämän wiikon ajan matkoilla. Pastorin kanslia on kuitenkin awoinna nykyisessä paikassaan tawallisina aikoina.

— **Hiihtokilpailuihin,** mitkä Uudenkaupungin Urheilijat-seura wiime sunnuntaina toimeenpani, otti osaa kaikkiaan 22 hiihtäjää, joista 3 naista. — Kun kilpailuihin osanottajien ilmoittaminen oli tapahtunut klo 8:lta Kasarmin kentällä, alkoi kilpahiihto. Palkituiksi tuliwat seuraawat:

10 km. matkalla, osanottajia 7 (ennen palkinnon saaneita): I palk. J. Siiwonen, ennät. 52 min. 17 sek., II palk. Arwo Ketonen, 56 m. 5 s., III palk. Uno Grundsten, 56 m. 13 s., IV palk. Frans Sydänmaa, 56 m. 40 s. — Senjälkeen olisi seurannut järjestyksessä Teukku, mutta hän sai äkkinäisen sairauskohtauksen, joten saawutettua tulosta ei woitu ottaa lukuun. Muut keskeyttiwät.

8 km. matkalla, osanottajia 8 (ennen palkitsemattomia): I palk. Grönroos, 50 m. 35 sek., II p. Korpi, 51 m. 5 s. ja III p. Kantonen, 54 min.

Naisten sarjassa, matka 2 km., osanottajia 3: I palk. Kaisu Linden ja II p. Olga Linden.

Pikkupoikain sarjassa saiwat: I palk. K. Gröndholm, 22 m. 35 s. ja II p. Kosti Wittanen, 23 m. 25 s. — M. Roslundia ei woitu ottaa lukuun, koska oli yli 16 wuotias.

Kilpailuja suosi kaunis talwipäiwä, siksi olikin urheilijain mieli reipas ja „pinnistys" suuri. Ikäwä waan mainita, että tyttöjen osaa-ottaminen tällaisiin wirkistäwiin kilpailuihin oli tälläkin kertaa niin perin laimeata. Toiwottawaa olisi, että hekin jo rupeaisiwat tälläkin alalla „aikaansa seuraamaan" ja näyttäisiwät, etteiwät he tahdo olla „Pekkaa pahempia."

Muuten olisi suotawaa, että tällaisia kilpailuja, kuin wiime sunnuntaisetkin, useamminkin koitettaisiin paikkakunnallemme hommata.

— **Lainhuudatus.** Toisen lainhuudon sai eilisessä raastuwan oikeuden istunnossa talonomist. S. Teränen taloon ja tonttiin II kaup. osan 15 korttelissa.

— **Wirkaero** myönnettiin pyynnöstä eilen rahatoimikamarin sihteerille neiti Sigrid Ellménille ensi toukokuun 1 pstä lukien.

— **Wuosikokous** on Uudenkaupungin Kristillisellä Työwäenyhdistyksellä ensi perjantaina t. k. 13 pnä klo 8 illalla raittiusseura Kaswin talolla. Kokouksessa tulee esille säännöissä määrätyt wuosikokouksessa käsiteltäwät asiat. — Samalla pidetään yhdistyksen tawanmukainen perhe- ja käsityöiltama, jonne jäsenet tuttawineen owat terwetulleet! — Huomenna ei ole kokousta.

— **Perheiltama** on raittiusseura „Kaswilla" tänä iltana klo 8:lta talollaan. Ohjelmassa on m. m. edustajan selostus Turun piirin raittiuspiiritoimikunnan kokouksesta Salossa. Toiwotaan, että seuran jäsenet lukuisasti saapuwat yhdessä iltaa wiettämään.

— **Laiwapäällikköyhdistyksen** kuukausikokous on tänään tiistaina klo 7 illalla Wallilassa. Jäseniä kehoitetaan lukuisasti saapumaan kokoukseen, sillä keskusteltawana on m. m. merilakikomitean ehdotus uudeksi merilaiksi.

— **Sanomia ja terwehdyksiä** lähettäwät Merimiehen Ystäwän kautta m. m. seuraawat merimiehemme:

Lontoosta: Frans Grönroos Uudestakaupungista;

Grenwichin Merimiessairaalasta: John Törnroth Uudestakaupungista.

Hampurista: Aksel Andersson, A. H. Haapanen Frans Sjöros Uudestakaupungista; August Raitio, John Wiitanen Wehmaalta.

Antwerpenistä: Alfred Leinonen Pyhämaanluodolta; Frans Holmberg ja Emil Aaltonen Taiwassalosta; Aksei meckiin Uudestakaupungista.

Brooklyn—New-yorkista: Wald. Palmroos ja Enok Hellsten Uudestakaupungista; Johannes Hj Aaltonen Kustawista; Tuomas Boström ja Albert Arwio Uudeltakirkolta; K. W. Salminen Pyhämaanluodolta; A. N. Kantonen Pyhämaasta; Johan Emil Papula Wehmaalta.

Hullista: O. Lahtonen, N. A. Karlsson ja Arthur Koski Taiwassalosta; A. Sjöroos Kustawista.

Wakka-Suomen wiides laulujuhla.

Ensi kesänä toimeen pannaan, niinkuin jo olemme maininneet, Kansanwalistusseuran Uudenkaupungin haaraosaston toimesta wiides Wakkaa-Suomen laulu-, soitto ja urheilujuhla, tällä kertaa Pyhämaassa. Alustawiin walmistuksiin on jo ryhdytty ja wiime sunnuntaina klo 1 i. p. oli paikkakuntalaisia asian harrastajia kutsuttu kokoukseen Rohdaisten kansakoululle walitsemaan paikallistoimikuntia. Kutsua olikin noudattanut kohtalainen joukko ntupäässä nuorisoa ja innostus asiaan näytti olewan yleinen.

Juhlanjohtotoimikuntaan, jonka muodostaa Kansanwalistusseuran haaraosaston toimikunta, walittiin lisäksi pastori H. J. Salokangas, kansak. opettajat J. Wisakanto ja J. K. Laine, ynnä maanwiljelijät Taneli Jalawa ja Seelimi Leino sekä wararlle maanwiljelijät Emil Laukola ja W. Puntari ynnä räätäli N. Salowaara.

Koristelutoimikuntaan walittiin opettaja J. Wisakanto (kokoonkutsujaksi) sekä Frans Koskinen, N. Salowaara, Mauno Heinonen, rouwa Antonen, neidit Saima Walpola ja Hellä Rihtniemi lyseolainen Kaino Laukola ja ylioppilas Jalmari Walpola.

Rawintolatoimikuntaan tuliwat rouwat Cederman (kokoonkutsujaksi) ja Andrell sekä neidit Lydia Jaakkola, Ene Sjöroos, Siwiä Jaakkola, Ene Aaltonen, Wera Kallio, Olga Walpola, Sandra Junnila, Aina Maikola, emännät Rihtniemi, Puntari ja Laurikkala sekä rouwa Halonen.

Majoitustoimikuntaan walittiin kauppias E. Cederman (kokoonkutsuja) maanwiljelijät T. Walnio, J. Uusitalo, S. Leino, Emil Laukola, emännät Ida Impola ja Ida Ölund sekä neidet Olga Hellä, Hellin Pouru ja Saima Narwela.

Urheilutoimikunnan jäseniksi tuliwat opettaja J. Wisakanto, seminaarilainen N. Wisakanto, opettaja J. K. Laine, lyseolaiset Kaiku Kallio ja Alpo Setälä.

Kokouksen lopuksi puheenjohtaja maisteri J. Sario kiitti läsnäolijoita osanottamastaan harrastuksesta ja lausui toiwomuksen, että ensi kesäinen laulujuhlakin tulisi yhtä sopusointuiseksi ja waikutukseltaan siunauksellisekst kuin edellisetkin Wakka-Suomen laulujuhlat. Sen jälkeen laulettiin muutama isänmaallinen laulu sellaisella hengellä ja woimalla, että se antoi jo mitä parhaat takeet siitä, että Pyhämaassakin osataan laulaa ja on, siihen innostustakin.

*

Juhlan lausu- ja soitto-ohjelma walmistuu tämän wiikon lopulla ja woidaan se julkaista ensi wiikolla sanomalehdissä. jonka jälkeen harjoitukset owat kaikkialla innostuksella alotetwat.

— **Itsemurha.** Toissa päiwää wastaan yöllä tawattiin loinen Johan Sjöroos Waranpään kylästä Pietilän talosta Lokalahdella hirttäytyneenä saunassa, josta muutamat henkilöt hänet aamulla löysiwät. — Sunnuntaina piti Wehmaan piirin nimismies J. Nieminen asiasta tutkimuksen. Kuulustelussa käwi selwille, että wainaja joka oli ollut hiljainen ja rauhallinen sekä elämäänsä tyytywäinen mies, oli mainittuna yönä kenenkään tietämättä tehnyt kamalan tekonsa. Syyksi tähän arweltiin olewan sen, että wainajan olisi täytynyt muuttaa asumaan poikansa luokse Taiwassaloon, joka kuitenkin hänelle kuului olewan wastenmielistä. — Petilän talossa oli wainaja, joka kuolessaan oli 70 wuotias, asustanut jo wiisi wuotta.

Uusikirkko.

— Osuusmeijeri-osuuskunnan warsinaisessa kokouksessa eilen oli käsittelyn ja päätöksen alaisena seuraawat asiat: Kokouksen puheenjohtajaksi walittiin talollinen P. Pihanperä Wellualta ja kirjuriksi isännöitsijä Otto Leino. — Hallitukselle myönnettiin täysi tilinpäästö edelliseltä wuodelta, ja päätettiin samalla painattaa erityisiä wuosikertomuksia jaettawaksi osuuskunnan jäsenille ja muillekin, asian innostuttamiseksi ja walaisemiseksi. — Hallituksen jäseneksi walittiin uudelleen talollinen Juho Jaakkola Wellualta ja warajäseneksi tal. Kustaa Hasun tilalle kartanonomist. Kustaa Newawuori. — Kuluwan wuoden tilintarkastajiksi tuliwat kansak. opettaja F. Punowuori ja tilall. Eino Kontu sekä heidän waralleen pastori Arwi Wasama ja maanwilj. Selim Marela. — Meijerin isännöitsijän wuosipalkaksi määrättiin 1000 mk. ja hallituksen jäsenten palkaksi 1 mk. kokouspäiwältä sekä tilintarkastajien palkkioksi 15 mk. kummallekin.

Meijerin rakennuksen wesikatto päätettiin laittaa ensi kesänä asfalttihuowalla, ja jätettiin tämän asian walwominen hallituksen huoleksi.

Wielä päätettiin kustantaa osuuskunnalle tulen kestäwä kassakaappi. — Pellerwo lehti päätettiin tänäkin wuonna tilata osuuskunnan kustannuksella kaikille jäsenille.

— **Puutarhakursseihin,** jotka eilen alkoiwat Männäisten kartanossa, osanotto oli wilkas.

— Raittiusseuran kokous ja iltama pidettiin Siiwotussa wiime sunnuntaina. Kokouksessa walittiin 7-henkinen komitea järjestämään seuran kirjastoa sekä päätettiin niiden sijoittamisesta. Tähän komiteaan tuliwat: neidit S. Korpi ja S. Koskinen sekä A. Helkiö, F. Karrakoski, O. Raula, W. Lehtonen ja F. Salomaa. — Seuralle hywäksyttiin piiritoimikunnalta tulleet uudet säännöt ja wielä päätettiin tilata joku määrä „Koitto" lehteä, joita lewitetään kiertokoulujen kautta. Sitten alkoi yleinen iltama, johon wäkeä oli runsaasti saapunut. Ohjelmassa oli m. m. esitelmä raittiusasiasta, jonka piti F. Karrakoski, runoja lausuiwat op. S. Hurme ja neiti S. Koskinen. Laulukuoro esitti suosittuja lauluja urkuri S. Teljon johdolla. Lopuksi oli kaksi kaunisaiheista kuwaelmaa sekä näytelmäkappale „Pennet n paljain jaloin". Yleisö näkyi olewan tyytywäinen iltaansa.

Kivi & Saarnijoki, **Asianajotoimisto Turussa** Hoitsjat: Hovioikeuden notario Väinö Kivi, Hovioikeuden kanslisti Santeri Saarnijoki ja Hovioikeuden asessori K. Auer.

Laitilan Suontaka.

— Lukuwuorot kylässämme oliwat laskiais-tiistaina.

— Täällä on hiljattain perustettu ompeluseura, joka toimii pakana lähetyksen hywäksi. Se kokoontuu kansakoululla joka maanantai. Osanottajia on ollut kolmattakymmentä.

— Naiswoimisteluseura on myöskin jo toiminnut pitemmän aikaa. Harjoituksia on pidetty kerran wiikossa myös kansakoululla. Osanotto on siihen wähäisempi, mutta innostus on suuri. Nuoria tyttöjä kyllä olisi paljonkin, mutta woimistelun arwoa ei wielä tunneta.

— **Wehmaan kuntakokouksessa** t. k. 2 p:nä päätettiin seuraawat asiat:

Kunnallislautakunnan esimiehen huostassa olewat Aukusti Lehtosen warat päätettiin antaa hänen omaan huostaansa.

Kiwityömiesten ammattiosaston ehdotuksen, että Uhlun kylässä tulewan toukokuun 1 p:stä alkaen joka toisena torstaina, tai pyhäpäiwän sanottuna päiwänä sattuessa, sitä edellisenä päiwänä pidettäisiin toripäiwät, hywäksyi kuntakokous ja walittiin kuwernööriltä asianomaista lupaa pyytämään kiwityömies E. Wirtanen, tilall. K. Joutsen ja itsell. Jalmar Seppälä.

Kunnallisten tilien tarkastajaksi paikkakunnalta poismuuttaneen paroni B. O. Rehbinderin sijalle walittiin maanwiljelijä Paawo Arwela.

Kunnan kätilölle neiti Maria Wirtaselle myönnettiin wirkawapautta opintojensa jatkamista warten ehdolla, että hän poissaolonsa ajaksi hankkii wiransijaisen.

Piirilääkärin kirjelmän johdosto, että ylesen tuberkuloosipäiwän eli maaliskuun 1 päiwän muistoksi kunnan kustannuksella toimitettaisiin perinpohjainen puhdistus, antoi kuntakokous puhdistustoimen kunnallislautakunnan tehtäwäksi, ja päätti, että tämä puhdistus waiwaisapua nauttineitten henkilöitten todeissa toimitetaan kunnan kustannuksella.

— **Maanmittaus määräyksiä.** Waramaamittari Hugo Ylenius on asianomaisten osakkaiden kesken määrätty jakamaan ja paaluttamaan Randansuun—Suurikkalan kylätien, Uudenkirkon pitäjässä; waramaamittari Hugo Ylenius on myös määrätty erottamaan ja jakamaan Sorolan, Kodjalan, Widilän ja Koweron kylien jakokunnassa Laitilan pitäjässä olewat wesijättömaat.

— **Apteekkioikeudet.** Mynämäen apteekin oikeudet on julistettu haettawaksi 30 päiwän kuluessa t. k. 7 pstä.

— **Joen perkaaminen.** Tehdystä hakemuksesta on läänin kuwernööri oikeuttanut talolliset Johan Ollilan ja Isak Holmen-Pertolan, Lapin pitäjästä perkaamaan n. k. Lapin eli Hinnerjoesso, Hinnerjoen pitäjän rajan ja Lapin kosken wälisen osan, piiri-insinööri Emil Graessen wuonna 1905 laatiman ehdotuksen mukaan.

— **Pappien eläkelaitoskomitea,** joka walittiin Turun arkkihiippakunnan papiston kokouksessa wiime syksynä, ja joka ensi kerran kokoontui wiime marraskuussa alustawia neuwotteluja warten, kokoontui taasen wiime tiistaina. Komitea, johon kuuluwat tuomiokapitulinasessori J. M. Tallgren puheenjohtajana, ja lääninrowasti R. Grönwall, rowasti B. J. Söderman, sekä warapastorit K. B. Hytönen ja K. J. Nordlund jäseninä, laati tällä kertaa ohjesääntöehdotuksen tulewalle pappien eläkelaitokselle ja suunnitteli asiasta annettawaa mietintöä sekä päätti pyytää tuomiokapitulin hiippakuntain papistolle lausuntojen antamista warten toimittamaan puheenaolewan ehdotuksen ja mietinnön, joita tarpeellinen määrä oli kullekin tuomiokapitulille lähetettäwä. Samalla päätettiin pyytää, että papiston lausunnot woitaisiin saada jo ensi kesäkuun 1 päiwäksi. Niitten lausuntojen perusteella komitea sitten ensi kesäkuussa tulisi laatimaan lopullisen ohjesääntöehdotuksen, jolla, sittenkuin se oli ollut käsiteltäwänä ylimääräisissä pappeinkokouksissa ja mahdollisesti kirkolliskokouksissakin, hankittaisiin asianomainen mahwistus. Jos kaikki käy niin kuin suunniteltu on, alottaisi pappien eläkelaitos toimintansa 1 pnä toukok. 1909.

— **Torpparikokouksessa,** jonka kristillinen työwäenliitto äskettäin piti Turussa, käsitellyistä kysymyksistä mainittakoon, että lyhin wuokra-aika olisi määrättäwä 50 wuodeksi ja maa olisi saatawa perinnölliseksi.

Wuokramaksu olisi määrättäwä rahassa ja maksettawa rahassa tai päiwätöissä, kun siitä wuotta aikaisemmin ilmoitetaan. Wuokramaksua ei saa wuokra-ajan kuluessa muuttaa, paitsi jos wuokra alue jonkun pakollisen toimenpiteen ja luonnoilmiön johdosta wähenee eikä korwaukseksi samallaista maata woida antaa takaisin, jolloin wuokramaksu on wastaawassa määrässä alennettawa.

Wuokralautakunnan puheenjohtajana toimikoon kuntakokouksessa yleisen äänioikeuden perusteella toimitetulla kansanäänestyksellä walittu maanwiljelykseen, wuokraoloihin ja maanwuokralakiin perehtynyt puolueeton henkilö.

Riittäwä metsä- ja laidunoikeus olisi maanwuokraajalle turwattawa, jos olosuhteet tilalla sen salliwat, ja olisi tässä tarkoituksessa wuokraajalle annettawa erityinen metsäpalsta olosuhteiden mukaan.

Wanhan lain aikana tehdyt wuokrasopimukset owat tarkastettawat uuden lain määräysten sowellutamista warten, jos wuokramies niin tahtoo. Olisi saatawa toimeen laki, jonka kautta estettäisiin maanwuokraajan häätäminen pois tilaltaan ennen uuden maanwuokralain woimaanastumista.

Maanwuokralakiasia olisi ehdottomasti ratkaistawa nykyisen eduskunnan koossa ollessa.

— **Sundin roswoliiga. — Murhaajat tuomittu elinkaudeksi kuritushuoneeseen.** Nai Viktoria Gustafssonin murhaajat Iwar Lindström ja Manne Mattsson tuomittiin Sundin käräjillä t. k. 3 pnä kumpikin elinkautiseen kuritushuonewankeuteen ja menettämään kansalaisluottamuksensa ainaiseksi.

Sitäpaitsi tuomittiin Lindström ja Mattsson tekemistään erinäisistä warkauksista, edellinen pidettäwäksi 3 wuotta 6 kk. 5 päiwää ja jälkimäinen 3 wuotta 8 päiwää kuritushuoneessa, jotka rangaistukset yhdistettiin edelläolewaan.

Renki Wilho Pilwäinen tuomittiin samassa tilaisuudessa 7 eri warkaudesta yhteensä 3 wuodeksi 10 päiwäksi kuritushuoneeseen ja olemaan sen jälkeen 5 wuotta wailla kansalaisluottamusta.

— **Sampoa ei saada Turkuun.** Ottaen huomioonsa sen, mitä luotsihallitus lausunnossaan on senaatille esittänyt jäänsärkijä Sammon sijoittamisesta, on senaatti katsonut, ettei Turun kauppiasyhdistyksen anomus mainitun jäänsärkijän sijoittamisesta Turkuun tällä kertaa anna aihetta toimenpiteeseen.

Lounaissuomen Maanwiljelysseuran

johtokunnan kokous pidettiin perjantaina Turussa ja johti siinä puhetta maanwiljelijä J. Kaskinen.

Ensiksi luettiin Maanwiljelyshallituksen kirjelmä, jossa ilmoitettiin, että seuralle on myönnetty 2,600 mk. hewosrodun parantamista warten. Hoitowaliokunta ehdotti, että puheena olewa määräraha annettaisiin Warsinais-Suomen hewossiitosliiton käytettäwäksi, wähennettynä 10 prosentilla.

Paria anomuksen johdosta saada waltiolaina karjan ostamista warten oli maanwiljelyshallitus pyytänyt seuran lausuntoa, ja ilmoitti hoitowaliokunta puoltaneensa molempia anomuksia.

Seuran maanwiljelyskonsulentiksi walittiin agronoomi K. Kanerwo, Turusta. — Agronoomi Raunio sai yhden äänen wähemmän.

Metsänhoitokonsulentin wirkaa ei hakijain wähälukuisuuden takia wielä täytetty, waan saiwat seuran puheenjohtaja ja sihteeri toimeksi kääntyä seuran puolesta neuwottelemaan Suomen Talousseuran kanssa yhteisen metsänhoitokonsulentin asettamisesta. Maamiesneuwojan tointa oli hakenut 37 henkilöä ja oli hoitowaliokunta näistä asettanut ehdolle 1:ksi K. Kesäwaaran

Vakuuttakaa omaisuutenne
Suomalaisessa
Palovakuutusyhtiössä
POHJOLA.
Edulliset ehdot.
Vakuutuks. vastaanottaa Uudessakaupungissa
M. Airisto,
Kansallispankissa.

Iinakkalasta, 2:ksi A. Alanteen Perniöstä ja 3:ksi A. Räikän Paimiosta. Näistä walitsi kokous hra Kesäwaaran.

Kalastusneuwojan tointa oli hakenut kaikkaan 8 henkilöä. Ehdolle oli hoitowaliokunta asettanut 1) kalastaja K. Salmisen Ahlaisista, 2) kalastaja E. Raumasen Lokalahdelta ja 3) kalastaja F. Blomlöfin Taiwassalosta, joista Salminen walittiin toimeen.

Wakka-Suomen maamieskoulu päätettiin tulewaksi lukuwuodeksi sijoittaa Ristinkylän kartanoon Wehmaalla. Saman koulun wakinaisen paikan määräämisestä syntyi pitkä keskustelu, jonka tuloksena oli, että walittiin erityinen kolmimiehinen komitea antamaan lausuntonsa asiasta. Komitean jäseniksi walittiin hrat Setälä, Nyberg ja Karsloner, ja tulee komitean ennen tulewan kesäkuun loppua antaa seikkoperäinen lausunto koulun tulewasta paikasta seuran pohjoiseen piiriin kuuluwien maamiesseurojen edustajille (1 kustakin seurasta), jotka lopullisesti asian ratkaisewat.

Ohjesääntöehdotus karjanhoitoharjottelua warten luettiin sitte ja hywäksyttiin se keskustelutta. Länsi-Suomen karjanjalostusyhdistys esitti yhteistä toimintaa sen ja Lounais-Suomen maanwiljelysseuran wälillä. Wastauksen antaminen jätettiin huhtikuun kokoukseen.

Seuran edustajiksi metsänhoitoyhdistys Tapion kokoukseen walittiin herrat J. Kaskinen, K. Setälä ja J. Hallilahti.

Apulaissihteerin ottamiseksi seuralle sai hoitowaliokunta toimekseen tehdä ehdotuksen.

— **Porin kaupungin 350-wuotis juhlaa** wietettiin sunnuntaina Porissa. Riemupäiwän johdosta oli kaupunki juhlapuwussa. Siniwalkoisia ja punakeltaisia lippuja liehui kaikkialla. Aamupäiwällä soitteli raatihuoneella Musikaalinen seura. Klo 11 e. p. piti opettaja. M. Latwa työwäenyhdistyksen talolla esitelmän Porin kaupungin historiasta. Illalla klo 7 aikaan kokoontui W. P. K. ja tuhatlukuinen kansalaisjoukko raatihuoneelle, jossa esitettiin soittoa ja puheen piti waltuuston puheenjohtaja op. M. Latwa. Illemmällä oli kaupunki juhlallisesti walaistu

— **Porin kaupunki saa kaksi uutta kapakkaa.** „Tur. Sanomille" ilmoitetaan:

Porin kaupungin waltuusto puolsi torstaina pitämässään kokouksessa 13 äänellä 12 wastaan anniskeluoikeuksien myöntämistä rawintoloitsija Th. Strömlundille ja Otawan matkustajahotellin wuokraajalle nti Anderssonille. Ennestään on Porissa rawintolaoikeudet Teatteritalolla ja Palokunnantalolla. — Tur. San.

Suomalaisen puolueen Seurat, Klubit, Nuijat ja jäsenet!

Tuhat (1,000) jäljellä olewaa kappaletta Naiswaliokunnan toimittamaa rikassisältöistä julkaisua: „Suomalaisen puolueen naisten kokous syyskuun 28—29 p. 1907". myydään suurella alennuksella t. k. 1 p:stä alkaen.

1 kpl. — 1 mk. 35 p.; 5 kpl. — 5 mk.; 20 kpl. — 18 mk; 50 kpl. — 40 mk; 100 kpl. — 70 mk. (ynnä postikulut).

Kiirehtikää käyttämään erinomaista tilaisuutta hywän ja arwokkaan kirjallisuuden hankkimiseen.

Tilaukset tehtäwä osotteella:

Suomalaisen puolueen
Naiswaliokunta
Oma Pohja. Helsinki.

Muualta kotimaasta.

— **Ministeriwaltiosihteerin wirka.** St. Peterburger Zg kertoo ministeriwaltiosihteeri Langhoffin eroawan maaliskuun kuluessa.

Kymin osakeyhtiö lakkauttanut maksunsa.

Sen liike pääoman puutteen johdosta, johon Kymi-Osakeyhtiö on joutunut etupäässä tilauksien wähenemisen aiheuttaman työnseisauksen wuoksi Kymin tehtailla, on Suomen pankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Privatbanken ja Turun Osakepankki yhtiön luotonantajina antaneet herrojen kauppaneuwos G. Björkenheimin, johtaja G. Serlachiuksen ja pankinjohtaja Albert Snellmanin tehtäwäksi tutkia Kymin osakeyhtiön asemaa ja hoitoa sekä näiden yhteydessä olewia asianhaaroja. Lopullisesti tutkittuaan owat toimitusmiehet antaneet seuraawan lausunnon:

Welkoja helmik. 18 pnä 1908 oli luettelon mukaan 32,082,409: 35 p. Toimitusmiehet owat tulleet siihen tulokseen, että yhtiön kaikki warat alhaisesti arwioituina owat wähintään 5,820,000 markkaa suuremmat kuin kaikki yhtiön nykyiset welat yhteensä. Yhtiön liikkeen edelleen jatkamiseksi on sen johtokunta pankeilta pyytänyt edelleen luottoa aina 3 miljoonaan markkaan saakka. Uuden mainittawamman luoton myöntämistä emme me woi puoltaa jo siitäkin syystä, että jo on olemassa liian suuri epäsuhde yhtiön oman pääoman ja sen welkojen wälillä. Ellei yhtiö katso woiwansa muulla tawoin täyttää luoton tarwettaan, on meidän mielestämme tärkeää wälttää sekä seisausta liikkeessä että yhtiön asettamista konkurssitilaan. Kaikkien etujen mukainen oikea keino tässä tapauksessa olisi lakkauttaa toistaiseksi yhtiön maksut sekä ryhtyä neuwottelemaan yhtiön hallintotilaan asettamisesta.

Yllä olewan lausunnon johdosta on Kymin Osakeyhtiön hallitus päättänyt toistaiseksi lakkauttaa yhtiön maksut sekä heti kutsua yhtiön saamamiehet Helsing'issä pidettäwään kokoukseen hallintoehdotuksen esittämistä warten, jota paitse ylimääräinen yhtiökokous on päätetty pitää t. k. 31 pnä. Obligatsionien korot ja muut kiinnitetyt saatawat tulewat luonnollisesti siinä tapauksessa, että yhtiö asetetaan hallintotilaan, maksettawiksi niiden langetessa. Siltä waralta, että yhtiö asetetaan hallintotilaan, owat pankit kääntyneet kauppaneuwos G. Björkenheimin, johtaja G. Serlachiuksen ja ent. senaattori, wapaaherra Langenskiöldin puoleen kysymyksellä, tahtoisiwatko he ryhtyä hallintoon, ja owat nämä selittäneet olewansa siihen walmiit. Yhtiön kaikki puutawaran wedettämistyöt tulewat jatkumaan kuten ennenkin, ja samaten ainakin toistaiseksi jatkuu tehdasliikekin.

— **Suomen laiwanrakennustaidon kohottaminen.** Suomen Metalliteollisuuden Työnantajaliitto on senaatilta anonut toimenpidettä siihen suuntaan, että suomalaisen laiwarakennustaidon kohottamiseksi myönnettäisiin tulliwapautta laiwojen rakentamista ja korjausta warten tarpeellisille aineille ja tarpeille, että sitäpaitsi määrättäisiin 20 wuotiseksi ajanjaksoksi 50 mk. suuruinen rakennuspalkkio bruttorekisteritonnilta ja 10 mk. suuruinen palkkio kultakin merkityltä hewoswoimalta kaikista Suomessa rakennettawista laiwoista, joiden kokonaiskantawuus on yli 700 tonnia sekä, että tämän johdosta tuli woimassa olewan tullitaksan 231 a:ssa mainituille rautalaiwoille korotettaisiin siten, että se tulisi wastaamaan 10 prosenttia laiwan sisäänostohinnasta.

— **Espoon Luukin kansakoulujuttu.** Wiime wiikon maanantaina julisti Espoon käräjäkunnan kihlakunnanoikeus päätöksen siinä oikeudenkäynnissä, jonka tilanomistaja C. G. Awellan oli nostanut Matilda Ahlforsia wastaan sen johdosta, että tämä oli eläkesopimuksen nojalla omistamastaan, tilalla olewasta rakennuksesta luowuttanut alakerran Luukin kansakoululle. — Katsoen siihen, että eläkesopimuksessa ei olta mainittu mitään seurausta mahdollisesta sopimuksen rikkomisesta ja siihen että eläkesopimus on elinkautinen sopimus, kumosi oikeus kanteen, joka waati että eläkesopimus olisi julistettawa rikotuksi, koskapa wastaaja Matilda Ahlfors oli wuokralle antanut rakennuksen, joka hänelle eläkesopimuksen mukaan kuului. — Oikeudenkäynnistä johtuneet kulut määräsi oikeus kuitattawaksi asianosaisten kesken.

— **Yhteiskoulujen opettajat järjestywät.** Lahdessa wiime wiikon maanantaina ja tiistaina pidetty yhteiskoulun opettajain kokous, jossa oli osanottajia Lahden, Jämsän, Kotkan, Kouwolan, Mikkelin ja Riihimäen yhteiskouluista, päätti ryhtyä toimenpiteisiin yksityiskoulujen opettajiston liittymiseksi koko maata käsittäwäksi järjestöksi. Tätä warten päätettiin kiertokirjeillä kehoittaa kaikkien kahdeksanluokkaisten yksityiskoulujen opettajia lähettämään kaksi ja muiden yksityiskoulujen opettajia yhden edustajan Lahdessa huhtik. 20 pnä pidettäwään kokoukseen, jossa tämän järjestön perustamisesta lähemmin neuwotellaan ja päätetään.

— **Sahajauhoja syötetty eläimille!** Monin paikoin maaseudulla on wiime aikoina tawattu wehnäleseissä sahajauhoa suuressa määrässä. Kun samalla olimme kuulleet, kertoo Wiipuri, että Säiniöllä olewassa hra Hartikaisen myllyssä on jauhatettu sahajauhoja erään Wiipurilaisen kauppaliikkeen lukuun, tiedustelimme asiaa mainitulta myllyn omistajalta, jolloin meille ilmoitettiin, että myllyssä todellakin oli tilauksesta jauhatettu noin 4,000 kiloa koiwusahajauhoa, jotka kaikki oli lähetetty Wiipuriin kaupp. W. Kuschkoffille. Tilaaja oli myllyn omistajalle kuitenkin ilmoittanut käyttäwän sahajauhoja teknillisiin tarkoituksiin. Emme ole tällä erää tilaisuudessa mainitsemaan, owatko nämä Säiniöllä jauhetut sahajauhot ja maaseudulle leseinä myydyt sahajauhot samoja.

Paitsi että sahajauholeseitten rawintoarwo on niissä olewaa sahajauhomäärää pienempi, owat ne waarallisiakin eläimille, sillä ne kuuluwat saawan aikaan häiriötä ruuansulatuselimissä y. m. Kun jauhoja sitäpaitsi on myyty puhtaina, rawinnoksi kelpaawina jauhoina, on tässä tapahtunut petos, jonka harjoittajan selwille saaminen on toiwottawa. — Sawotar.

Woinwienti-osuusliike Walion

wuosikokous alkoi wiime lauwantaina klo 1/2 3 Tampereen Raittiustalolla.

Kokouksen awasi hallintoneuwoston puheenjohtaja maanwilj. J. Kaskinen, jonka jälkeen kokouksen puheenjohtajaksi walittiin ent. senaattori Kairomo ja sihteeriksi wapaahra Lauri Yrjö-Koskinen.

Sillä aikaa kun waltakirjoja tarkastamaan walitut oliwat tehtäwäänsä suorittamassa, keskusteltiin siitä, päästettäisiinkö sanomalehtien edustajia, Pellerwon neuwoja hra Kirwelää sekä Walion ent. toimitusjohtajaa hra J. Witikkaa kokoukseen. Pari tuntia kestäneen keskustelun jälkeen — ohimennen sanoen aiwan liian pitkä aika sanomalehtimiehille odottaa eteisessä — päätettiin, että Tampereen Sanomien ja Aamulehden edustajat, sillä ehdolla kuitenkin, että he owat todellakin ammatiltaan sanomalehtimiehiä, sekä yllämainittu Pellerwon neuwoja saawat olla kokouksessa läsnä, jota wastoin hra Witikalta tämä oikeus kiellettiin.

Waltakirjat, kaikkiaan 65, hywäksyttiin, sitäpaitsi saiwat oikeuden olla kokouksessa läsnä parin meijerin edustajat, joista sääntöjen mukaan ainoastaan yksi sai olla wirallisena edustajana.

Seuraawa ohjelmassa olewa asia: wastuuwapauden myöntämisestä hallitukselle ja hallintoneuwostolle aiheutti pitkän ja kiiwaan keskustelun. Puheenwuoroja käytettiin kaikkiaan wähän neljättäkymmentä ja oliwat niiden käyttäjistä useimmat, kuten hrat Waissi, Pesonen, Kontu, Sallinen, Wehanen y. m., sillä kannalla, että hallintoneuwosto on toiminut hywin tarmokkaasti ja kaikella kunnialla ajanut Walion asioita ja ponnella esiintynyt niissäkin ikäwissä asioissa, joita wiime wuoden lopulla tapahtuneen toimitusjohtajan-waihdoksen yhteydessä sattui, ja kannattiwat sentähden täyden wastuuwapauden myöntämistä hallintoneuwostolle, ehdottiwatpa jotkut wielä kiitoksenkin lausumista sille.

Joitakuita puhujia oli sentään sellaisiakin, jotka eiwät katsoneet hallintoneuwoston tehneen kaikkea woitawaansa niiden rettelöiden ehkäisemiseksi, jotka hra Witikka oli saanut aikaan ja joihin hän oli woinwientiosuusliikkeen sekoittanut. Näistä mainittakoon hra Sarjakoski, joka ensinnäkin pyysi saada selitystä siitä, oliko osuusliikkeen 18 § 9:nnessä kohdassa mainittuja ajoittaisia tarkastuksia pantu toimeen, hän kun luuli, että tapahtuneet ikäwyydet niiden awulla olisi woitu poistaa. Puhuja meni niin pitkälle, että hän syytti hallintoneuwostoa epärehellisestä menettelystä osuusliikettä kohtaan, koska he eiwät olleet muka täyttäneet welwollisuuttaan luottamustoimeen walittuina, ja waati epäluottamuslauseen antamista ainakin hallinnon puh.-johtajalle, joskaan ei juuri koko hallintoneuwostolle. — Päätökseksi tuli lopulta, että kokous yhtyen tilintarkastajien ehdotukseen yksimielisesti myöntää hallitukselle ja hallintoneuwostolle tilinpäätöstön wiime wuoden toiminnasta.

Esityslistan mukaan oli sen jälkeen päätettäwä wuosiwoiton käyttämisestä. Tämän yhteydessä ehdotti hra Waissi, että Walion wuosiwoitosta luowutettaisiin joku määrätty summa, joka esim. Pellerwo-seuran wälityksellä käytettäisiin jonkunlaisten osuustoimintakurssien toimeenpanemiseen maaseudulla, isännöitsijäin, tilintarkastajien, kirjanpitäjien y. m. kaswattamista warten osuuskunnille. Tätä ehdotusta kannatettiin yleensä, ainoastaan siitä oli eri mieliä, mistä noita kursseja warten tarwittawat rahat oliwat otettawat, tuosta ylijäämästäkö — wai erityisestä, Walion juoksewia menoja warten määrätystä käyttörahastosta. Kokous päätti myöntää korkeintaan 2,000 mk. käyttörahastosta mainitunlaisten kirjanpitokurssien aikaansaamiseksi, joko meijeriliittojen wälityksellä tai jollakin muulla sopiwalla tawalla, jonka lähempi määrääminen jätettiin hallintoneuwoston huoleksi.

Muuten hywäksyttiin hallintoneuwoston ehdotus wuosiwoiton käyttämisestä.

Hallintoneuwoston puheenjohtajan ja jäsenten, samoinkuin tilintarkastajain palkka pysytettiin entisellään.

Hallintoneuwoston eroamiswuorossa olleet jäsenet maanwilj. J. E. Antila ja kansak. op. W. Olsanen walittiin uudelleen wuosiksi 1909—1911. Warajäseniksi walittiin agron. Immonen ja hra Lahdensuo.

Tilintarkastajiksi walittiin agronom. Otto Pehkonen ja hra K. A. Härkälä, sekä waralle hrat Anerio ja Sarjakoski.

Kun hra Sarjakoski walittiin waratilintarkastajaksi, ilmoittiwat hallintoneuwoston jäsenet lakit. kand. Ph. Suuronen ja hra J. Kaskinen, että he eiwät enää woineet kuulua hallintoneuwostoon, koska he olisiwat tulleet toimimaan yhdessä saman miehen kanssa, joka oli syyttänyt heitä epärehellisyydestä, ja että heillä ei tästä alkaen ole enää mitään tekemistä Walion kanssa.

Kun muutkin hallintoneuwoston jäsenet ilmoittiwat, että heidänkin on enää mahdotonta kuulua siihen senjälkeen kun sellainen mies kuin Ph. Suuronen on siitä eronnut, niin katsoi hra Sarjakoski paraaksi kieltäytyä hänelle äsken uskotusta luottamustoimesta. Kun hänen sijaansa oli toiseksi waratilintark. walittu wap. herra Yrjö-Koskinen, suostuiwat hrat Suuronen ja Kaskinenkin luopumaan eronpyynnöstään ja jäämään edelleenkin hallintoneuwostoon.

Kun muutamat edustajat wielä oliwat lausuneet wakawia toiwomuksia hallintoneuwostolle siihen suuntaan, että Walio alkaisi wälittää radiaattorimeijerienkin tuotteita ja esiintyä omalla merkillään radiaattoriwoinkin myyjänä Englannissa, walittiin herrat Holmsten ja Retulainen pöytäkirjaa tarkastamaan, jonka jälkeen kokous julistettiin päättyneeksi. — Tamp. San.

Pikku uutisia.

— **Sosialistilehtien taloudellinen asema.** Wiipurissa ilmestywän „Työ"-lehden kannattajat ja lukijat oliwat kutsutut kokoukseen maaliskuun 2 pnä neuwottelemaan lehden taloudellisesta asemasta. Ilmoitus päättyi seuraawaan huomautukseen: — „jos tahdotte, että „Työ"-lehti edelleen ilmestyisi, niin tulkaa siltä waralta kokoukseen, että woitte siellä merkitä osuuksia ja esittää kyllin pätewiä keinoja lehden wararikosta pelastamiseksi".

— **Sosialistiedustaja erotettu ryhmän keskuudesta.** „Työmiehen" kertoman mukaan on sosialistinen edustajaryhmä keskuudestaan erottanut edustaja Naaralaisen, jonka poliisi eräänä yönä tapasi muutaman talon pihalla „lewähtämässä" ja korjasi wartiokonttoriin. Erottamistuomion on langettanut ryhmän asettama sowinto-oikeus.

— **Pakanoita kastettu.** Joulukuun kuluessa on kolmella asemalla Oudongassa kastettu 84 pakanaa. Jouluk. 15 p. kastoi lähetyssaarnaaja Penttinen Oudongassa 57 kasteoppilastaan. Jouluk. 23 p. kastoi lähetyssaarnaaja Liljeblad Ontanangassa 13 pakanaa. Toisena joulupäiwänä kastoi lähetyssaarnaaja Tylwäs Onipassa 14 pakanaa, nimittäin 12 täysikaswuista ja 2 lasta.

Hiekoittakaa katukäytäwänne!

Venäjältä.

— **Keisari wahwistanut Stösselin tuomion.** Perjantaina luettiin tuomio Port Arturin jutussa lopullisessa muodossaan. Kenraali Fock wapautettiin rangaistuksesta. Keisari on wahwistanut Stösselin tuomion 10 wuodeksi wankeutta. Toiset syytetyt wapautettiin.

— **Itämerenmaakuntain wenäläistyttäminen.** Pietarin lehdet kertowat:

„Okrainy Rossii'n" 5 numerossa oli Itämeren maakuntia koskewa kirjoitus, jossa Wenäjän waikutuksen sanottiin siellä wähenewän ja esitettiin muutamia toimenpiteitä tämän waikutuksen wahwistamiseksi. Kirjoitus on tehnyt sywän waikutuksen byrokratisissa piireissä.

Piireissä pidetään wälttämättömänä, että Itämeren maakuntain lähentämiseksi muihin waltakunnan osiin ja Wenäjän kulttuurin lujittamiseksi on wälttämättömästi pyrittäwä lisäämään sekä syntyperäisten wenäläisten wirkamiesten että maatawiljelewän wäestön lukua mainitulla alueella.

Pääministeri Stolypin onkin jo kaikkiin ministeriöihin lähettänyt kiertokirjeen. Yllämainitussa tarkoituksessa kehoitetaan tässä kiertokirjeessä lisäämään sekä paikallisen wirkamiesluokan että maatawiljelewän wäestön lukua Itämerenmaakunnissa. Kiertokirjeessä kehoitetaan edelleen ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin, että sekä ylempiin että alempiin wirkoihin Itämerenmaakunnissa nimitettäisiin etupäässä syntyperäisiä wenäläisiä sekä että paikallisen talonpoikaispankin osasto toimisi wenäläisen aineksen lujittamiseksi mainitulla alueella.

— **Moskowan kawallukset.** Moskowan kaupunginpäällikön wirastossa toimitetussa tarkastuksessa paitsi paikallisten wiranomaisten wäärinkäytöksiä on käynyt wielä selwille kokonainen joukko wäärinkäytöksiä, joita eri aikoina Pietarista lähetetyt suojelusosaston jäsenet ja poliisidepartementin wirkamiehet owat harjoittaneet. Kerrotaan, että senaattori Garinin toinen matka Moskowaan on yhteydessä uusien asianhaarain kanssa, jotka owat käyneet selwille kenraali Rheinbottin sisäasiainministeriöön jättämästä kirjelmästä. — St. Potshta.

— **Kamala rautatieonnettomuus.** Samarasta, maalisk. 7 pnä. Eilisaamuna klo 6 Beregurin ja Kerangandin asemain wälillä Tashkentin radalla suistui postijuna kiskoilta. Surmansa sai 22, waarallisesti haawottui 36 ja liewästi 7 henkeä. Junan suistumiseen oli syynä katkennut kisko.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Mandelstam julkaisu.** „Professori J. Mandelstamin juttu ja poliittiset mielenosotukset ylioppilaspiireissä yleensä" on nimenä Suomalaisen Kustannusosakeyhtiö Kansan wiimeisellä lisällä „Päiwänkysymyksiä" nimiseen sarjaansa. Professori Mandelstamin juttu seurauksinensa johtaa jatkuwiin kehityksiin; tämä kirjanen tahtoo sen alkuwaiheita osaltaan walaista. Mutta kun ruotsalais-nuorsuomalaisella taholla on ylioppilasten mielenosotusta maalattu ennenkuulumattomaksi raakuudeksi, joka olisi ollut jopa wankeudella rangaistawa, niin esitetään kirjasessa myöskin, miten yliopistossamme yhtäjaksoisesti on mielenosotteluja jos jossakin muodossa tapahtunut, joten „nuijalaisten wihellyskonsertti" oli luonnollisen kehityksen jatkoa, ylioppilasnuorison poliittisen walweillaolon tuote. Tämä historiikki johdantona kirjasessa kerrotaan professori Mandelstamin wiime esiintyminen ja nuijalaisten toiminta, sekä julkaistaan inspehtorikollegissa annetut lausunnot, jotka todella owat erittäin mieltäkiinnittäwiä kuwastaessaan eri puolueisiin lukeutuwien professori-tuomarien kantaa asiassa. Mielenosottajista on kaksi ryhmäkuwaa kuwitettuna; päällyslehtenä on wertauksellinen kuwa mielenosotuksesta. Siwuja on 128, ja sittekin on täytynyt jättää pois paljonkin kirjaseen aijottua tekstiä — niin laaja on juttu jo käsitellä.

Julkaisu on saatawissa kaikista kirjakaupoista, 1 mk. 25 p:n hintaisena. Suoraan kustantajalta saa 5 kpl. 4 mk. 50 p., 20 kpl. 15 mk., 50 kpl. 35 mk.

— **Lukutupa** n:o 5 on ilmestynyt. Tässä numerossa on joukko arwokkaita ja hauskoja wiime aikojen tapahtumiin liittywiä kuwia sekä hywä ja monipuolinen sisällys.

— **Kustannusliike Arwi A. Kariston** kustannuksella Hämeenlinnassa on ilmestynyt:

„Walkopukuinen nainen" romaani, kirj. Wilkie Collins, suoment. Aukusti Aranne. Kuwilla warustettu. 1:nen wihko, 24 siwua, hinta 25 penniä. Ilmestyy korkeintaan 32:ssa wihossa à 25 p. noin 1 wihko wiikossa.

Lyhyitä uutisia.

— Turun ja Porin läänin maanmittauskonttorin sihteeriksi on määrätty waramaanmittari O. W. Tuurala.

— Waasan kaupungin palomestariksi on 10 hakijasta walittu palowouti C. A. Arell Turusta.

— Aleksandriasta Wirginiassa saapuneen sähkösanoman mukaan owat perämies ja kirwesmies parkkilaiwassa „Asia", joka on saapunut sinne, kuolleet.

— Turun Suomalaisen Säästöpankin liikkeen puhdas woitto wiime wuodelta tekee 16,807 mk. 80 p.

— Kouluylihallituksen sihteeriksi on senaatti nimittänyt lakitiedetten kandidaatti A. Candolinin. Kouluylihallitus oli wirkaan ehdottanut lakitiedettenkandidaatti Samuli Kosken.

— W. t. sijaiskansleri Th. Rein on jättänyt yliopistolle 6,000 mk. Rahat, owat liitettäwät siihen rahastoon, joka jo on olemassa Th. Reinin rahaston nimellä.

— Torstaina waipui H:linnassa kuolemaan ent. lääninsihteeri Josef Frans Oskar Idestam.

— Maanjako oikeuden puheenjohtajaksi walitsiwat Rauman maaseurakunnan talolliset wiime torstaina waratuomari K. J. Jaberg'in Ahlaisista.

— Suomen merimies- ja siirtolaislähetyksen tulot t. w. tammikuulla oliwat yht. 12,690 mk. 56 p.

— Wiimewuotisesta teollisuusnäyttelystä Turussa jäi toimituksen ilmoituksen mukaan woittoa 1,201 mk. 96 p.

— Suomen tullihenkilökunnan toinen wuosikokous pidetään Wiipurissa maalisk. 21 ja 22 pnä.

— W. t. ylitarkastajaksi koulutoimen ylihallitukseen on waltiopäiwäajaksi määrätty tri K. J. J. Forsman.

— Wiipurin kaupungin oikeuspormestariksi on senaatti nimittänyt nimituomari J. Alopaeuksen.

— Helsingin waruswäen päälliköksi on Pietarin sotilaspiirin joukkojen komentaja, suuriruhtinas Nikolai Nikolajewitsh määrännyt 22:n armeijakunnan päällikön, kenraaliluutnantti Olhonskin.

— Yliopp. W. Stenbäck'n tarkoituspaikkana tulee olemaan pieni Ustj-Sysolsk'n kaupunki Wäinäjoen siwujoen Sysolsk'n suulla. Kesäisin kulkewat jokea pitkin höyrylaiwat, wälittäen liikettä Arkangeliin.

Ulkomailta.

— **Japanin ja Kiinan wälit kiristywät.** Shanghaista, maalisk. 5 pnä. Hongkongiin odotetaan saapuwan Japanin laiwaston ja otaksutaan sen johtuwan siitä, että Kiinan hallitus on kieltäytynyt luowuttamasta takaisin japanilaista „Tatsumaru" nimistä laiwaa, joka on otettu aselastineen takawarikkoon.

*

Lontoosta, maalisk. 8 pnä. Reuterin toimistolle sähkötetään Pekingistä. Japanin lähimmät waatimukset höyryl. Tatsumaran suhteen owat: laiwan luowuttaminen takaisin lastineen ja täydellisen korwauksen suorittaminen. Jollei näitä waatimuksia täytetä ja jos niiden täyttämistä wiitään, ryhtyy Japani heti ultimaatumia wastaawiin toimeenpiteisiin. Wastaus on annettawa huomenna. Japani ei suostu minkäänlaisiin wälityksiin ulkowaltain puolelta.

— **Belgia ja Kongowaltio.** Brysselistä, maalisk. 6 pnä. Hallitus on jättänyt eduskunnalle Kongon yhdistämistä Belgiaan koskewan sopimuksen lisäasiakirjat. Lakiehdotuksessa mää-

Irtileikattava!

Joka kodin seinälle
tulee varmaan suuri, erittäin komea (halpahintainen ennen julkaisematon)
A. Edelfeltin taulu: Döbeln Juuttaalla.
Kork. 82 cm. lev. 72 cm. Hinta 1 mk. 30 p.
Haluan asiamieheksi.
Nimi ....
osote ....
Lähettäkää tämä osotteella Lukutuvan toimitus, Helsinki, niin saatte heti asiam. ehdot, joissa on samalla pienoiskuva itse taulusta.

Irtileikattava!

rötään, että jos Kongo yhdistetään Belgiaan, jossa tapauksessa kaikki kruunun omaisuus siirtyy Belgialle, joka sitoutuu maksamaan wuotu sen koron perintöprinssi Albertille (120,000 fr.) ja kuninkaan nuoremmalle tyttärelle, prinsessa Clementinelle (75,000 fr.). Belgia tunnustaa kaikki kruunun antamat myönnytykset ja muut Kongon sitoumukset ja maksaa kuninkaalle 15 wuoden kuluessa 45 miljoonaa frangia, jotka määrätään käytettäwäksi yleishyödyllisiin yrityksiin Kongossa. Kahwi- ja kakaokoeistutusmaat Majumbassa jääwät kuninkaan omaksi.

Tietoja eri aloilta.

— **Kurjuus Lontoossa.** Satoja tuhansia ihmisiä, miehiä, waimoja ja lapsia, taistelee Lontoon kurjimmissa, epäterweellisimmissä ja pimeimmissä kortteereissa toiwotonta taistelua olemassa olostaan. Ei kukaan woi kuwioida sen kurjuuden ja hädän sywyyttä, joka wallitsee suurissa osissa jättiläiskaupungissa. Suuret joukot ihmisiä siellä eiwät tunne mitään pysywää tai säännöllistä työtä, eletään niistä muutamista penneistä, jotka jokin satunnainen ansio tuottaa. Tai oikeastaan, ne pennit heitä eiwät lainkaan elätä, sillä ne rahat owat tuiki riittämättömät elämää ylläpitämään. Ja myöskin niillä, jotka owat onnistuneet saamaan säännöllistä työtä, on palkka usein niin pieni, ettei se mitenkään riitä waimon ja lasten elättämiseen, ei edes suurinta säästäwäisyyttä noudattaen. Samaan aikaan kun asuntojen wuokrat Lontoossa sisä osissa owat nousseet 50 prosentilla wiime wuosina, on usealla työaloilla palkat jälleen laskeneet samassa määrin. Saa jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä ihmisille Lontoon kurjaliston osissa tarjotaan palkaksi suorittamastaan työstä, kun saamme tietää, että tusinasta koneella ommelluista paidoista maksetaan 7 penciä meidän rahassa noin 85 penniä! Ja tämä wain on yksi esimerkki sadoista. Tällaiseen työwoiman polkemiseen on oleellisimpana syynä kotityö. Sillä itäisessä Lontoossa asuwien työläisten suorittama tehdas- ja käsityö suoritetaan kaikki kodissa, se on siinä ainoassa, puutteellisessa hökkelissä, jossa perhe sekä asuu, syö ja oleskelee päiwisin. Usein on perheissä tarttuwiin tauteihin sairastuneita jäseniä, ja niitä kuljetetaan sitten ympäri ja lewitetään kokonaisiin kaupungin osiin. Usein on itse työkin terweydelle wahingollista ja tulee tietysti kymmenkertaisesti waarallisemmaksi noissa sumeissa tuuletuttamattomissa asunnoissa. Tämän kautta aiheutuu kuolewaisuus-prosentin suuruus niin pelottawaksi Lontoon itäosissa. Ennenkuin kotityö on saatu poistetuksi, ei ole toiwoakaan saada noita kurjia oloja parannettua. Luonnollisesti tehdään paljon työtä Lontoon köyhäin kaupunginosain auttamiseksi. Useat hywäntekewäisyys- ja armeliaisuusseurat yhdessä yksityisten ja kirkon kanssa koettawat liewittää hätää — mutta ainoastaan hywäntekewäisyys ei kykene pelastamaan Lontoota! Tässä tarjoutuu yhteiskunnalle tehtäwä niin suuri ja laajaperäinen, että on melkein mahdotonta luoda siitä mitään täysin selwää kuwaa. Sairaalat ja julkiset koulut owat toistaiseksi melkein ainoat majakat, jotka tuikkiwat tuolla pohjattoman kurjuuden merellä sanomattomassa hädässä ja tuskassa samoawille olennoille, tylsistyneelle raukoille, joita niitäkin sanotaan ihmisiksi!

— **Miten lamppuöljy on syntynyt?** Tassä kysymyksessä jakaantuwat tiedemiehet kahteen ryhmään. Toiset, kuten Berthelot, Mendelejew ja wiime aikoina Moissan, selittäwät sen elottoman luonnon tuotteeksi. Toiset taas, joiden pääedustajana on saksalainen kemisti Karl Engler, pitäwät sitä elollisen luonnon tuotteena. Ja merkillistä on, että molempien suuntien miesten on onnistunut keinotekoisesti walmistaa jotakin petroleumin kaltaista nestettä.

Ne, jotka pitäwät kiwiöljyä elottoman luonnon tuotteena, arwelewat sen syntyneen weden waikutuksesta metallikarbiideihin maan sisässä hywin suuressa kuumuudessa. Tämän selityksen puolesta puhuu sekin seikka, että suurimmat kiwiöljyn lähteet owat aina niissä paikoissa, missä tuliwuorten purkauksien jälkiä on löydettäwissä.

Toisen selityksen mukaan on petroleumi syntynyt eläinten raswasta maan sisässä suuressa kuumuudessa ja suuren painon alla. Raswan arwellaan olewan peräisin hylkeen tapaisista raswaisista merieläimistä. Waikeaksi käy kumminkin selittää, miten sitä raswaa muutamiin paikkoihin niin tawattoman suuressa määrässä on kokoontunut. Arwellaan myös, että raswa on kokoontunut yksisoluisista lewistä, diatomeista, jotta entisinä geologisina aikakausina on ollut tawattomassa määrässä ja jotka owat muodostaneet niin sanotun maanwahan. Siitä maawahasta on sitten tislauksen kautta syntynyt petroleumi, lamppuöljy. Engler huomauttaa oppinsa puolustukseksi, että kaikki kiwiöljy on „optillisesti aktiiwista“, joka ominaisuus häwiäisi niin korkeassa kuumuudessa kuin toisten otaksuman mukaan sen syntymiseen tarwitaan. Tätä wäitettä on pidettäwä hywin pätewänä.

Suurin osa kemian tutkijoita ja geologeja taitaa nykyään pitää lamppuöljyä elollisen luonnon tuotteena. Warmaa ratkaisua ei kysymykselle wielä kuitenkaan ole löydetty.

— **Kahwin waikutus näköön.** Säännöllinen kahwin juonti, jopa wäkewän kahwin nauttiminen yhden ainoan kerrankin woi waikuttaa häiritsewästi säännölliseen näkökykyyn. Tämä tärkeä tosiasia käy epäämättömästi ilmi professori L. Lewinin ja ylilääkäri H. Guinerin äskettäin Berliinissä julkaisemasta tieteellisestä teoksesta, „Lääkkeiden ja myrkkyjen waikutus silmiin“, jolla kieltämättä on suuri merkitys jokapäiwäisessäkin elämässä. Molemmat yllämainitut tiedemiehet esittäwät erilaisia esimerkkejä kahwinjuonnin jälkeen huomatusta häiritsewästä näkökywyn heikontumisesta.

Näiden tiedemiesten tutkimusten huomattawat ja tärkeät tulokset tutustuttawat meidän kahwin huonoon puoleen, jonka täytyy jokaisessa kahwin ystäwässä herättää lewottomuutta. Kuinka monen ihmisen heikot silmät ja ennenaikainen näkökywyn heikontuminen onkaan laskettawa kahwin ansioksi, waikkei meillä siitä ole tähän saakka ollut aawistustakaan!

— **Mistä Ingersoll on tullut niin kauhean katkeraksi kristinuskolle?** Talmagen kirjoittamassa kirjassa sen suomalaisen painoksen 93 ja 94 siwuilla saamme tähän kysymykseen wastauksen. — Ingersoll oli asianajaja. Illinoisin waltioon oli walittawa kuwernööri. Ennen julkista waalia pidettiin suuri poliittinen kokous. Kokoukseen hommatulla ehdokaslistalla oli ensimäisenä Ingersollin nimi. Tiedämme, että Amerikassa on pyhäkouluharrastus kristittyjen keskuudessa hywin wirkeä. Kuwernööriwaalimainostusten aikana pidettiin kaupungissa suurta pyhäkoulukokousta. Äskenmainitussa poliittisessa kokouksessa nousi eräs pyhäkoulukokouksen jäsenistä ylös ja sanoi: „Herra puheenjohtaja, häntä ei saa walita; Illinoisin pyhäkoulut musertawat hänet“. Eikä Ingersoll saanutkaan enää kannatusta. Kun hän ennen oli ollut kristillisyyden halweksija, niin tämän jälkeen tuli hänestä sen katkera wihollinen. Kun herra Ingersoll tämän jälkeen matkusti kerran rautatiewaunussa ja lausui jollekin: „mitähän on kristinusko saanut aikaan?“ niin samassa waunussa eräs kristillinen nainen wastasi: „joka tapauksessa on se saanut yhden asian aikaan, nim. sen, että se on estänyt herra Ingersollin pääsemästä kuwernööriksi Illinoisissa“. Nainen osasi lyödä naulan päähän. Herra Ingersollin suu meni hetkeksi umpeen.

— **Huomattawia kokemuksia raittiudesta Kansasin waltiossa.** Ruotsalais amerikalainen sanomalehti Österns Weckoblad kirjoittaa seuraawaa: „Wuosi sitten oli Kansas Cityssä, Kans., 250 kapakkaa, 200 pelihuonetta ja 60 „ilopaikkaa“. Mutta uudistusainesten woimakkaiden ponnistusten kautta on K. C. wapautettu tästä kurjuudesta. Tulos tästä puhdistustyöstä on huomattawa siweellisessä suhteessa ja liikkeet owat siitä saaneet suurta woittoa. Wäestön lisääntyessä melkoisesti awun anomiset wähentyneet kahdella kolmasosalla, siihen aikaan werrattuna, jolloin kapakat oliwat olemassa. „Juwenile“-tuomioistuimella, jonka on pidettäwä huolta turwattomista lapsista, oli kuluneitten 8 kuukauden aikana ainoastaan kaksi hakemusta, kun sitä wastoin aikana ennen kapakkain sulkemista, sen täytyi hankkia apua 8:sta 88 lapseen joka kuukausi. Ennenkuin kapakat suljettiin, lähetettiin 15:sta 25:een nuorta miestä wuosittain „kaswatuslaitokseen“, mutta wiimeisinä 12:na kuukautena on sinne lähetetty wain kaksi.

Menot rikollisten oikeuksiin haastattamisesta owat wähentyneet 25,000:lla dollarilla wuosittain, ja kustannukset poliisiwoimasta owat wähentyneet yhtä paljon.

Ensi kerran 25:een wuoteen awattiin yleinen tuomioistuin Wyandottessa toukokuussa, niin ettei yhtään asiaa ollut käsiteltäwänä ja kaupungin tuomioistuimella, jonka tehtäwänä on käsitellä juttuja maksamattomista wuokrista ja puotilaskuista, ja jolla ennen oli suuri joukko juttuja käsiteltäwänä joka päiwä, ei nyt ole mitään työtä. Wuosi sitten tuumailtiin laajentaa wankiloita, mutta tänään owat ne miltei tyhjät. Apulais-pää-asianajaja C. W. Tricket sanoo, että wuosi takaperin löytyi tuskin kahta liikemiestä kaupungin liikemaailmassa, jotka olisiwat olleet sitä mieltä, että kapakat olisiwat suljettawat, mutta tänä päiwänä woi tuskin löytää ainoatakaan liikemiestä, jotka waatisiwat kapakkaan jälleen awaamista. Liike on parantunut wiimeisten 12 kuukauden aikana, pankkitalletukset owat karttuneet 1 1/2 milj. dollarilla, ja perheet, jotka eiwät köyhyyden perusteella woineet lähettää lapsiaan kouluihin, owat nyt kykenewiä sen tekemään“.

Miten mies kosii.

Eräs naiskirjailija on hiljattain kirjoittanut muutamia huwittawia huomioita erilaisista kosimisista. Tyttö tietää aina, hän kirjoittaa, milloin mies aikoo kosia ja sen jälestä hän mainitsee muutamia tuntomerkkejä. „Ensin hänen äänessään on erityinen wäre. Sen jälestä hänen silmänsä seuraawat sinua kaikkialla huoneessa ihailewilla ja jumaloiwilla silmäyksillä. Hänen katseensa on niin uneksiwa ja harhailewa ikäänkuin hän näkisi näyn tai enkelin ja sen hän luuleekin näkewänsä — jätä hänen siis rauhaan. Tällaisessa mielentilassa ollen hän ei edes ohjisi nimittää sinua „kullakseksi“. Mutta hän woi toisinkin tawoin ilmoittaa lempeään. Joskus hän antaa sinun noin siwumenneen suunnilleen tietää, millainen hänen nais ihanteensa on. Hän ei ole koskaan tawannut häntä — ennenkuin nyt. Toiste hän wiittaa tuloihinsa ja arwelee, että pidät niitä liiaksi pieninä. Muutamat miehet kosiwat näyttämällä pankkikirjansa sinulle ja kysymällä: „Onko siinä tarpeeksi?“

Kirjoituksesta nähdään myöskin, kuinka pitkä aika on miehelle tarpeellinen tytön näkemisestä kosimiseen asti. Se kuuluu riippuwan ilmanalasta, kuusta ja säästä — miehen luonne ei kuulu merkitsewän paljoa tässä asiassa: miehet kuuluwat melkein kaikki olewan samollaiset — tupakoiminen ja rakastominen käy yhtä sujuwasti kaikilta.

Itse kosimistawasta hän kirjoittaa: „Monet miehet owat kosiessa polwillaan, toiset kyyristywät sohwan nurkkaan, toiset taas nousewat rohkeina pystyyn, ikäänkuin olisi kysymys jonkunlaisesta kauppasopimuksesta. Mutta olkoonpa kosiwa mies missä asennossa tahansa, niin hän näyttää kuitenkin aina naurettawalta. Miehet saawat silloin niin omituisen ja hämmentyneen ilmeen kaswoihinsa, ikäänkuin olisiwat saaneet iskun silmiensä wäliin.“

„Ainoastaan kerran on mies minua kosiessaan langennut polwilleen. Hänellä oli walkoiset housut jalassaan ja hän polwistui pölyiselle polulle, jota astelimme. Hänen äitinsä olisi warmaankin antanut hänelle selkään, jos olisi nähnyt sen. Kun hän nousi siitä, oli kummallakin polwella iso, musta muistomerkki.

„Ainoa hywä kosimistapa on tuo ikiwanha — tuo tapa, jota Adam epäilemättä käytti Ewaa tawatessaan, kun maailmassa ei wielä ollut rahoja eikä omanwoiton pyyntöä eikä mitään muuta woan ainoastaan — rakkautta. Mene ja sano tytölle: „Minä rakastan sinua ja sinä rakastat minua, mikä en woi elää ilman sinua ja sinun täytyy siis naida minut“. Se kosimistapa ei koskaan käy wanhanaikaiseksi.“

Ajatelmia.

— Se, jolla ei ole muuta kuin rahaa, on köyhä mies huolimatta miljoonistaan, ja hänen elämänsä on harhautunut.

Yleisöltä.

Wilpittömät sydämmelliset kiitokset lausumme täten kaikille niille kaupunkilaisille siitä rahalahjasta, jonka saimme wastaanottaa sairautemme aikana.

Uusikaupunki 5/3 08.

D. E. Siiwonen, poliisikonst. ja
Hanna Siiwonen

Ilmoittakaa ja kirjoittakaa paikkakunnan sanomalehteen kaikista huomattawimmista tapahtumista elämän eri aloilla, se on jokaisen aikaansa seuraawan ihmisen welwollisuus — mutta pitäkää totuutta periaatteenanne.

Kaikenlaista.

— **Sitä hän epäili.** Haaksirikkoutuneen laiwan kapteeni matkustajalle, joka alkaa ohutta köyttä myöten hinautua maalle. „Onko teillä luja usko?“

Matkustaja: „Kyllä minun uskoni kestää, mutta teidän köyttänne minä suuresti epäilen.“

— **Lasten ja imewäisten suusta.** Äiti (pikku Oskarilleen): „Tiedätkö sinä, pikku Oskari, että haikara oli äsken täällä käymässä ja toi sinulle pikku weljen. Tahdotko sinä nähdä hänet?

Oskari: „Ei mutta haikaran“.

Kauppa ja meriliike.

— **Pankkidiskontto.** Tukholmasta, maalisk. 7 p:nä. Saksan waltiopankki on alentanut diskonttokoron 5 1/2 ja lainakoron 6 1/2 prosentiksi.

Torihinnat
Uudessakaupungissa.

7 p. Maaliskuuta 1908.

Ahwenet, tuoreet 45 p. kg.
„ suolaiset 30 p kg.
Halot, koiwuset 18 mk. syli.
„ mäntyset 16 mk. syli.
„ kuusiset 15 mk. syli.
Hauit, tuoreet 80 p. kg.
„ suolaiset 55 p. kg.
Herneet, walkoiset 1: 20 p. 5 litraa.
„ ruskeat 95 p. 5 litraa.
„ sekalaiset 80 p. 5 litraa.
Humalat 2: mk. kg.
Ihra 1: 50 p. kg.
Jauhot, ruis-, 23 p. kg.
„ ohra-, 30 p. kg.
„ kaura-, 14 p. kg.
Juuriskat 5—10 p. kpl.
Juusto, meijerin 2: 20 p. kg.
„ talonpojan 50 p. kpl.
Kananmunat 8 p. kpl.
Kaurat 13 p. kg.
Liha, naudan, tuore 75 p. kg.
„ palwattu 1: 40 p. kg.
„ lampaan, tuore 95 p. kg.
„ sama, palw. 1: 75 p. kg.
„ sian 1: 30 p. kg.
Läski, tuore 1: 50 p. kg.
„ suolanen 1: 60 p. kg.
„ palwattu 1: 80 p. kg.
Maaniittyheinät 4 p. kg.
Made 60 p. kg.
Maito, kuorimaton 25 p. 2 litra.
„ kuorittu 5 p. litra.
Maltaat, ruis-, 1: 15 p. 5 litraa.
Oljet 3 mk. kuorma.
Perunat, 2: 60 p. 50 litraa.
Perunajauhot 40 p. kg.
Rukiit 22 p. kg.
Ruisleipä 35 p. kg.
Ryynit kauran 1: 25 p. 5 litraa.
Siiat suolaiset 1: 10 p. kg.
Silakat, tuoreet 25 p. kg.
„ suolaiset 30 p. kg.
Sipulat 25 p. kg.
Särjet, tuoreet 40 p. kg.
Tali 75 p. kg.
Timoteiheinät 5 p. kg.
Wasikat 3: mk. kpl.
Willat, mustat 2: 20 p. kg.
„ walkeat 2: 10 p. kg.
Woi, talonpojan 2: 50 p. kg.

— **Awio.** Parkkil. Awio, kapt. J. Dawidsson, saapui t. k. 7 p:nä Apalachicolaan Tarrogonasta.

Kokouksia.

Laitilan Holhouslautakunnan

jäsenet suwaitkoot kokoontua allekirjoittaneen luo ensi lauwantaina t. k. 14 p:nä klo 11 e. p.p. keskustelemaan ja päättämään holhoojien määräämisestä y. m. holhousasioista ja muistutetaan kaikkia holhoojia silloin tuomaan tilinsä kaksoiskappaleena tarkastettawaksi.

Wiktor Ahlqwist.
puheenjohtaja.

Kuulutuksia.

Kuulutus.

Julkisella pakkohuutokaupalla, joka **perjantaina ensi maaliskuun 27 p:nä kello 3 j. p.p.** pidetään itse paikalla, myydään, ellei maksu sitä ennen tapahdu taloll. Wäinö Östermanin omistama Taiwassalon pitäjässä sijaitsewa Liittisten yksinäinen, yhden manttaalin suuruinen rälssitalo, lukuunottamatta Uusitorppa-nimistä maapalstaa, ompelijatar Amanda Östermanin Uudestakaupungista tilaan kiinnitetyn, maksettawaksi tuomitun saatawan 3,500 markan korkoineen kuluineen suorittamiseksi; tullen ostajan kohta maksaa joko kuudenneksen ostohinnasta tai samasta osuudesta asettaa pätewän takauksen. Ja kehoitetaan asianomaisia saapumaan kaksi tuntia ennen huutokaupan alkua pidettäwään welkojain kuulusteluun etuansa walwomaan, koska saatawa tai oikeus, joka U. L. 5 luw. 26 §:n mukaan saadaan merkitä welkojain luetteloon, on wiimeistään tässä kuulustelussa ilmoitettawa; josta täten tiedoksi annetaan. Wehmaan kihlakunnan kruununwoudin konttoorissa, helmik. 10 p:nä 1908.

Filip v. Bonsdorff.

Myytäwänä.

Uusia kevätpukukankaita,
halpoja ja kauniita saapunut
E. A. Koskisen Kangaskauppaan.

Luokkia
saapunut
K. A. Alpinille.

Asuinrakennus
myytävänä Laitilan pitäjän Vaimaron kylän (R L 1.) *Vainiotalossa.*

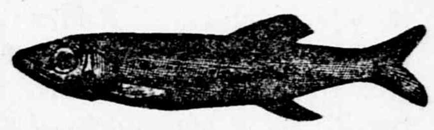

Kalaverkkoja, nuotan- ja rysänosia Saksan parhaasta tehtaasta. Riimuverkkoja, Lankaa, Erinomaisia rysiä sekä kaikenlaisia
Kalanpyydyksiä,
niinkuin uistimia, koukkuja, siimoja y. m. halvimpiin hintoihin.
Helsingin Kalanpyydysliike,
omist. Fritz Schröder.
Helsinki. Pohjois-Esplanaadink. 7.
Tämän vuoden hintaluettelo lähetetään pyydettäissä. Tilatkaa ajoissa! (I 34268.)

Uskomattoman halwalla
eli noin 1/4 halwemmalla kuin muualla kaikenlaisia soittimia: n. k. urkuharm., wiuluja, harmonikkoja, grammofooneja, suuharppuja y. m. sekä niiden osia ja kieliä. Kelloja ja periä, ompelukoneita, albumeja, kahwiserwiisejä, kirjotustelin., paperossikoteloita, ilmapuntareita, lämpömittareita, sormuksia, rinta- ja rusettineuloja, medaljokeja, rahakukkaroita, käsi- ja matkalaukkuja, wöitä, parta- ja linkkuweitsiä, kompasseja, hiusleikkuukoneita, kiikareita, kirjoitus- ja kalastustarpeita, silmälasia, sähkötaskulamppuja, lastenwaunuja, piippuja y. m. y. m. lukematon määrä.
Kuwalliset hintaluettelot 1 ja 4 ilmaiseksi pyynnöstä. **Asiamiehiä** halutaan kaikkialle 30—35 % palkkiota wastaan.
O. Teod. Wuorio, Waasa.
Soitin-, Kello- ja Ompelukonekauppa.
(H.676.)

Tilastollisia muistikirjoja
maanviljelijöille,
myytävänä *tämän lehden konttorissa.*

Asioissaan ja ostoksissaan kääntyvät Uudenkaupungin Sanomain lukijat niiden liikkeiden puoleen, jotka ilmoittavat tässä lehdessä.

Hiusvoide Surol
Surol
Suuvesi Surol
poistaa hilseen täydellisesti sekä edistää hiustenkasvua. **Surol** on ainoa hiusvesi, joka on saanut omakätisillä nimikirjoituksilla vahvistettuja, kiittäviä todistuksia ruotsalaisilta ihotauti-lääkäreiltä.
Suuvesi Surol on välttämätön jokaisessa kodissa, koska se estää hampaitten pilsantumisen, vaikuttaa parantavasti haavoihin, on erinomainen voide hammassäryssä, kaulataudeissa, nuhassa, päänsäryssä, jalkahiessä y. m.
Jokainen joka käyttää **Surolia**, hoitaa, ammattimiesten todistusten mukaan, mahdollista parhaimmin hiuksensa ja hampaansa.
Myytävänä **Apteekeissa** sekä **Rohdos- ja Hajuvesikaupoissa**; summittain myyjä
O.-Y. **Osk. Durchman** A.-B.
Helsingissä.

Seka-ilmoituksia.

Rahakukkaro sisältävä pienemmän summan rahaa, sekä *päälliina* kadotettiin viime lauvantaina kauppatorilla. Rehellistä löytäjää pyydetään tuomaan ne t. l. konttoriin.

Puu- ja Kasvitarha- sekä Keitto-, Käsityö- ja Piirustuskoulu

16—40 vuoden ikäisille naisille aukaistaan tulevan toukok. 10 p **Paimion kansanopistossa**. Lukuvuosi kestää 5 k.k. Koulun käyneet saavat päästötodistuksen. Maksu opetuksesta ja asunnosta on 50 mk. lukuvuodelta. Oppilaiden on syöminen koululla. Ruoka maksaa 25 mk. kuukaudessa. Oppilaiksi pyrkijäin on lähettäminen hakemuksensa ja papinkirjansa allekirjoittaneelle ennen huhtik. 25 p, jonka jälkeen hyväksytyille oppilaille lähetetään kutsumuskirje. ***Juho Päiviö.***
osote: Paimio, Kansanopisto. (H.529.

Päivälista.

Virastot avoinna:

Rahatoimikamari perjantaina 4—6 j.p.p

Kirkkoherran kanslia joka maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina k:lo 10—12 e. pp.

Raastuvanpäivä joka maanantaina k:lo 10:stä e. pp.

Kaupunginviskaalin kanslia joka arkipäivä, paitsi maanantaina, k:lo 11—1 päivällä.

Merimieshuone joka arkipäivä k:lo 10—12 e. pp.

Vaivaishoitojohtokunta pitää kokouksiaan joka kuukauden ensi tiistaina kello 5 j. pp. vaivaistalolla

Pankit:

Kansallis-Osake-Pankki, Osuuskaupan talossa (ent. Maamiesten Kauppa O.-Y.), avoinna arkipäivinä klo 10—1 päivällä.

Waasan Osake-Pankki, kapt. Gabr. Rivellin talossa, avoinna arkipäivinä k:lo 11—1 päivällä.

Pohjoismaiden Osake-Pankki, konsuli R. Hartmanin talossa, avoinna arkipäivinä k:lo 11—1 päivällä.

Uudenkaupungin Säästöpankki, konsuli Savónin talossa, avoinna joka arki keskikeskiviikko ja lauvantai k:lo 12—1 p:llä.

Sähkölennätinkonttoori, tullikamari y. m.:

Sähkölennätinkonttoori avoinna joka päivä koko vuorokauden.

Tullikamari avoinna joka arkipäivä k:lo 10—12 e. pp.

Telefoonikeskusasema avoinna joka päivä k:lo 1/2 7 e. pp.—1/2 11 j. pp

Lukusalit ja lainakirjastot:

Kaupungin lukusali raittiusseura «Kasvin» talossa avoinna joka päivä k:lo 11—2 ja 1/2 6—1/2 10 j. p.p.

V. P. K:n lukusali palokunnantalolla on avoinna sunnuntaina, keskiviikkona ja perjantaina k:lo 6—10 j. pp.

Posti:

Posti saapuu:

Pohjoisesta ja etelästä joka päivä kello 8 e. p.p.

Pyhämaasta ja Raumalta joka tiistaina, tuorstaina ja lauvantaina k:lo 8 ill.

Posti lähtee:

Pohjoiseen ja etelään joka arkipäivä kello 4 j. pp. ja sunnuntaisin kello 6 j. p.p.

Pyhämaahan ja Raumalle joka tiistaina, tuorstaina ja lauvantaina k:lo 1/2 11 e. pp.

Kirjelaatikot tyhjennetään:

Kaupungissa olevat arkipäivinä k:lo 3 1/2 ja sunnuntaisin k:lo 5 1/2 j. pp.

Postikonttoorin seinässä oleva 5 minuuttia ennen postin lähtöä.

Postikonttoori avoinna:

Joka arkipäivänä k:lo 9—2 e. pp. ja 4—5 j. pp.

Sunnuntaisin ja pyhäpäivinä k:lo 9—11 e. pp.

Junien kulku:

Rauman radalla:

Junat lähtevät Raumalta joka päivä kello 11,30 a p. ja 2,40 i.p.

Junat tulevat Raumalle joka päivä k:lo 9,00 a.p., ja 7,20 illalla.

Turun radalla:

Junat lähtevät Turusta: K:lo 8,00 a.p. postijuna Saloon, Karjalle, Helsinkiin, Porvoseen Tammisaareen ja Hankoon.

K:lo 8,05 a.p. postijuna Toijalaan, Tampereelle, Poriin, Raumalle, Jyväskylään, Waasaan ja Kauhavalle.

K:lo 10,45 a.p. postijuna Forssaan, Toijalaan, Tampereelle, Hämeenlinnaan, Helsinkiin, Lahteen ja Kotkaan.

Klo 1,20 i.p. paikallisjuna Karjalle.

K:lo 3,25 i.p. postijuna, Toijalaan, Hämeenlinnaan, Tampereelle, Poriin, Kajaaniin sekä Mikkeliin, Kuopioon, Lappeenrantaan, Viipuriin, Joensuuhun ja Pietariin.

K:lo 5,00 i.p. postijuna Saloon, Karjalle. Hankoon ja Helsinkiin.

K:lo 5,55 i.p. paikallisjuna Humppilaan.

K:lo 8,10 i.p. paikallisjuna Saloon.

Junat tulevat Turkuun:

K:lo 7,40 a.p. paikallisjuna Salosta.

K:lo 7,50 a.p. paikallisjuna Humppilasta.

K:lo 10,05 a.p. paikallisjuna Karjalta.

K:lo 11,40 a.p. postijuna Pietarista, Viipurista, Joensuusta, Sortavalasta, Kuopiosta, Mikkelistä, Lappeenrannasta, Kotkasta sekä Oulusta, Waasasta, Tampereelta, ja Hämeenlinnasta.

K:lo 2,48 i.p. postijuna Helsingistä, Karjalta, Tammisaaresta ja Hangosta.

K:lo 3,25 i.p. postijuna Helsingistä, Porvoosta Tampereelta ja Forssasta.

K:lo 10,50 i.p. postijuna Helsingistä, Toijalan kautta sekä Waasasta, Kauhavalta, Jyväskylästä, Porista, Raumalta, Tampereelta ja Forssasta.

K:lo 11,50 yöllä postijuna Helsingistä, Karjalta, Tammisaaresta, Hangosta ja Salosta

Uusikaupunki,
Uudenkaupungin Kirjapainossa 1908.